

VERITAS

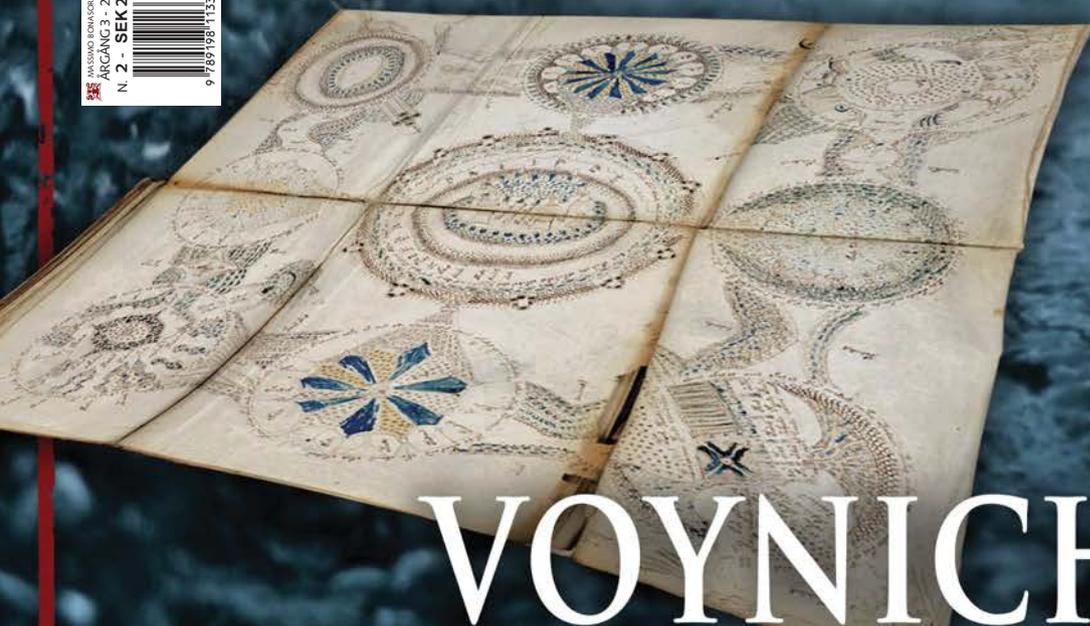
ARCANA

MYSTERIER GÅTOR • HEMLIGHETER

ENIGMAT
DÉJÀ VU

SPECIAL
TAKTISKA MISSTAG
UNDER ANDRA VÄRLSKRIGET

VOYNICH

MANUSKRIFTET SOM INGEN KAN DECHIFFRERA

ARKEOLOGI
Externsteines megaliter

EGYPTOLOGI
Stormpelaren

MYTOLOGI
Legenden om solrosen

ASTROBIOLOGI
Oceaner på Mars

JS Watch co.
REYKJAVIK

PROBABLY THE
WORLD'S SMALLEST WATCH
MANUFACTURER

Our Master Watchmaker never loses his concentration

With his legendary concentration and 45 years of experience our Master Watchmaker and renowned craftsman, Gilbert O. Gudjonsson, inspects every single timepiece before it leaves our workshop.

All the watches are designed and assembled by hand in Iceland. Only highest quality movements and materials are used to produce the watches and every single detail has been given the time needed for perfection.

At JS Watch co. Reykjavik we're committed to provide a personal quality service and we pride ourselves on the close relationships we have with our customers.

We're always happy to assist and we provide a friendly and reliable service where our customers speak directly to the designers and manufacturers of the brand.

Scan it and learn more!
www.jswatch.com

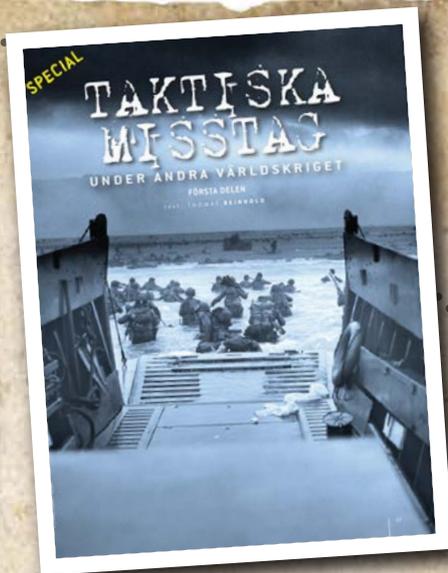
Läs Veritas Arcana och över
300 andra titlar på Ztory

www.ztory.com

63

TAKTISKA MISSTAG
UNDER ANDRA
VÄRLDSKRIGET
(ANDRA DELEN)

INNEHÅLL

14

ENIGMAT DÉJÀ VU

STORM
PELAREN

ETT FÖRÖDANDE REGN UNDER BRONSÅLDERN
ÄNDRADE DET FARAÖNISKA EGYPTENS HISTORIA

Skatteavgifter under antiken

28

Zhang Hengs seismograf

50

Rosettasonden

61

08

STORMPELAREN
EN KATASTROF
I DET ANTIKA EGYPTEN

34

NYMFEN & LEGENDEN
OM SOLROSEN

Poynichkoden

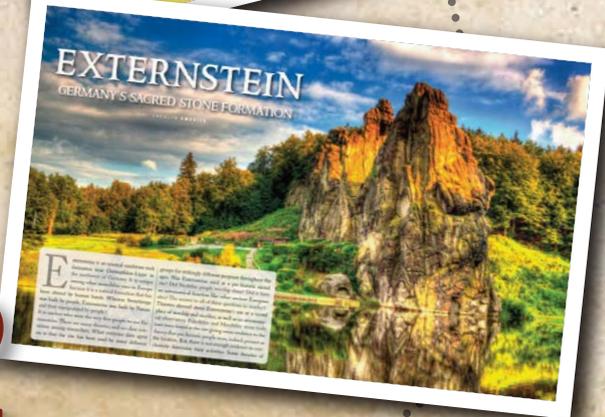
Voynichmanuskriptets fäktis och okärlheter som den "småmjliga" boken händes är efter dess upptäckt

FÖRSTA DELEN

EXTERNSTEIN

GERMANY'S SACRED STONE FORMATION

22

VOYNICHKODEN
DET ODECHIFFRERADE
MANUSKRIFTET

42

EXTERNSTEINE, GERMANY'S
SACRED STONE FORMATION

Våren är på nyttfödelsens årstid. Under antikens Grekland, efter vårdagjämningen, förekom de så kallade Adonie, uppståndelsehögtider som firade återkomsten av guden Adonis, älskad av gudinnan Afrodite. De nordligare traditionerna firade istället Ostara, den antika grynings-, vår och kärleksgudinnan vilken motsvarades av den skandinaviska kärleksgudinna Freya. Vårdagjämningen är därför full av mytologiska berättelser som alla förenas genom en specifik symbolik. Det är föreningen av den himmelska kosmiska världen, som hör samman med solens förflyttning på himlen, och med det jordliga som knyts samman med uppvaknandet av naturen ... och Gudinnan. Ett band mellan människan och gudarna obrytbara och tidlösa. Detta har vi velat understryka med den legendariska berättelsen om Clizia, nymfen som förälskade sig guden Apollon och som av kärlek förvandlades till den vackra solrosblomman.

Vi har vidare utforskat teman som inte tidigare behandlats som Voynichkoden. Ett mystiskt manuskript som ingen hittills inklusive de mest framstående krypteringsexperterna lyckats dechiffrera. Alkemi, magi och vetenskap sammanflätas i historien om denna gåtfulla bok, vilken tycks dölja en hemlig kunskap... Den forntida världen verkar ibland mycket avlägsen men om man stannar upp och läser vad som faktiskt skrivits av våra förfäder, inser man snart att vi har inte har förändrats speciellt mycket. Eller åtminstone, problemen som fanns då ofta är desamma som vi har idag, ett exempel? Hur många av oss tycker att vi betalar för mycket skatt? Som "tröst" berättar vi historien om en egyptisk bonde 200 f.Kr. och hans problem med föregångaren till den tidsepokens "skatteverk". Många århundraden har förflutit, samma problem ... För oss är viktigt att aldrig sluta söka, ställa frågor och vara nyfiken ... och för er? Trevlig läsning, per aspera ad astra.

Massimo Bonasorte

56 DET FANNS EN GÅNG... EN STOR OCEAN PÅ MARS

VERITAS
ARCANA
MYSTERIER GÅTOR • HEMLIGHETER

Chefredaktör
Massimo Bonasorte - massimo.bonasorte@arcana.se

Redaktion
Ansvarig utgivare
Maria Ernetorp
redaktion@arcana.se

Grafisk form
Rose-Marie Ernetorp - Art Director
art@arcana.se

Marknad
annonser@arcana.se

Medarbetare:
Massimo Bonasorte, Rosemarie Ernetorp, Nicola Castangia, Rafn Sigurbjörnsson, Björn Magnusson, Snorri Gunnarson, Eva Sjölin, Thomas Reinhold, Carolyn Emerick.

VERITAS ARCANA
Nummer 2 - 2015
Webbmagasinet: pris 28 kr

Utgivare
Massimo Bonasorte Förlag
Måns Bryntessonsgatan 17A
415 03 Göteborg
+46 0700-142250

Hemsida
www.arcana.se
info@arcana.se

Redaktionen ansvarar ej för inskickat, ej beställt material. Eftertryck förbjudet utan utgivarens tillstånd. För copyright på texter och bilder har redaktionen begärt tillstånd av upphovsnehavarna. I de fall dessa varit okontaktable, finns vi till förfogande för betalning.

Iceland

photo © RAFN SIGURBJÖRNSSON - WWW.ISLANDSMYNDIR.IS

STORM PELAREN

ETT FÖRÖDANDE REGN UNDER BRONSÅLDERN
ÄNDRADE DET FARAONISKA EGYPTENS HISTORIA

text: BJÖRN MAGNUSSON

Vid Karnaktemplet i Luxor i Egypten, finns en kolonn som har fått namnet "Stormpelaren". I en inskription på pelaren beskrivs en av de mest katastrofala händelser man känner till från den faraoniska perioden. Fragment av den sönderslagna pelaren hittades av en grupp franska arkeologer mellan 1947-1951 och härstammar från den artonde dynastin under farao Ahmose I regeringstid.

Genom en ny översättning av inskriptionens 48 läsbara rader som publicerats i den prestigefulla tidskriften *Journal of Near Eastern Studies*, vet vi att pelaren beskriver ett kraftigt ihållande regn, mörker och en "ihållande stormig himmel, som lät högre än en skrikande folkmassa". I texten berättas dessutom att himlen blev allt mörkare och vattnet i Nilen alltmer virvlande. Floden förde med sig hundratals lik nedströms. Men hur var det möjligt att ett regnoväder kunde medföra en sådan katastrofal förödelse i ett geografiskt område där liknande väderhändelser är mycket sällsynta?

Vulkanutbrottet var plötsligt och förödande. En naturkatastrof som chockade den antika världen.

Nadine Moeller och Robert Ritner är forskare vid University of Chicago Oriental Institute. De tror att farao Ahmose I regerade under en period som låg mycket nära ett av historiens mest dokumenterade förödande vulkanutbrott: det katastrofala vulkanutbrottet på Thera (nuvarande ön Santorini i Medelhavet). Geologisk och klimatologisk datormodellering har visat att vulkanutbrottet påverkade klimatet och troligtvis kände man av detta även i Egypten.

Under en lång tid har forskare har ansett stormens beskrivning på "Stormpelaren" en metafor av berättelsen som beskrev effekterna av Hyksos invasionen. Regnet skulle då representera angriparnas förödande arméer. Men med dessa nya studier får nu läsningen en helt annan dimension. Enligt vissa forskare, var vulkanutbrottet på Thera så katastrofalt att det inspirerat vissa grekiska myter och möjligtvis, fast mindre sannolikt, Platons idéer om Atlantis. Likväl tyder översättningen av Robert Ritner definitivt på att texten är en beskrivning och påvisar effekterna av väderfenomen som orsakats av vulkanutbrottet på Thera. Texten refererar till händelser i Egypten som sträcker sig från regionen vid deltat och yttre södra området längs med Nilen.

"Det handlar helt klart - förklarar Ritner - om en mycket ovanlig storm, som skiljde sig från de kraftiga regn Egypten erhöll regelbundet." I texten kan vi läsa att himlen blåste till storm och regnet föll i dagar, en indikation som också återfinns i ett annat dokument från samma period, den matematiska Rhindpapyresen. Där nämns åska och kraftigt regn, ett ytterligare bevis för att vetenskapsmän under farao Ahmose I ägnade särskild uppmärksamhet åt vissa väderförhållanden.

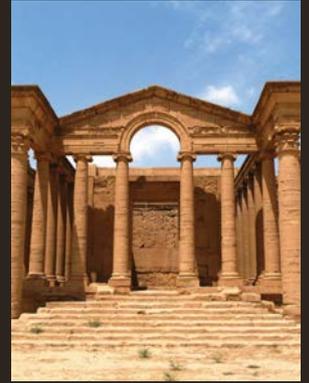

Ovan, ruiner på ön Thera. Brevid, "stormpelaren" från templet i Karnak.

Historiska inkongruenser

Om de klimatförändringar som återgivits på pelaren inte beskriver effekterna av katastrofen på Thera, kan den dateras till Ahmose I regeringstid, ca 1550 f.Kr. Skulle däremot beskrivningen på pelaren ha orsakats av det minoiska vulkanutbrottet innebär detta att Ahmoses regeringstid måste flyttas tillbaka minst 50 år. Enligt vissa forskare hjälper en justering av dateringen för Ahmose I regeringstid till att mer logiskt passa in datum för andra händelser i det antika Främre Orienten. Till exempel att justera datum för viktiga händelser som kananéernas fall och det babyloniska rikets undergång. David Schloen, docent vid Oriental Institute drar följande slutsats: "Denna nya information skulle kunna ge en bättre förståelse för den roll som miljön haft i utvecklingen och undergång av imperier i Mellanöstern. "Kort sagt, detta är ett eko från det förflutna som vittnar om en dramatisk händelse utan motstycke som ödelade faraos Egypten".

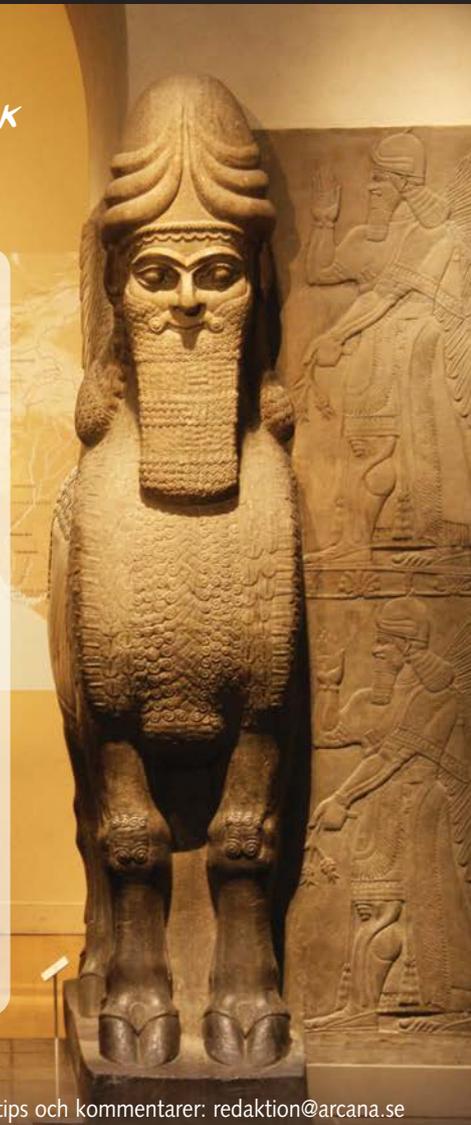

RESPEKTERA ERA FÖRFÄDER!

HJÄLP TILL ATT STOPPA FÖRSTÖRELSEN
AV DET ARKEOLOGISKA KULTURARVET I IRAK
GENOM ATT DELA DEN HÄR SIDAN.

"STOPPI! DET ÄR ASHURBANIPAL, KONUNG I ASSYRIEN
SOM BEORDRAR DETTA! OM NI INTE LÄMNRAR PLAT-
SEN KOMMER MIN FÖRBANNELSE ATT FÖRFÖLJA
ER FÖR EVIGT:

"HE WHO STEALS IT BY THEFT OR TAKES IT BY
FORCE OR HAS IT ROBBED BY HIS SLAVE, MAY NABU
SPREAD HIS LIFE LIKE WATER. HE WHO BREAKS
THIS TABLET OR PUTS IT IN WATER OR RUBS IT UN-
TIL YOU CANNOT RECOGNIZE IT AND CANNOT MAKE
IT BE UNDERSTOOD, MAY ASHUR, SIN, SHAMASH,
ADAD AND ISHTAR, BEL, NERGAL, ISHTAR OF NINE-
VEH, ISHTAR OF ARBELA, ISHTAR OF BIT KIDMURRI,
ALL THE GODS OF HEAVEN AND EARTH AND THE GODS
OF ASSYRIA, MAY ALL THESE CURSE HIM WITH A
CURSE WHICH CANNOT BE RELIEVED, TERRIBLE AND
MERCILESS, AS LONG AS HE LIVES, MAY THEY LET
HIS NAME, HIS SEED, BE CARRIED OFF FROM THE
LAND, MAY THEY PUT HIS FLESH IN A DOG'S MOUTH!"

ENIGMAT DÉJÀ VU

EN RESA GENOM PARALLELLA UNIVERSUM OCH HJÄRNANS DEFEKTER

text: MASSIMO BONASORTE

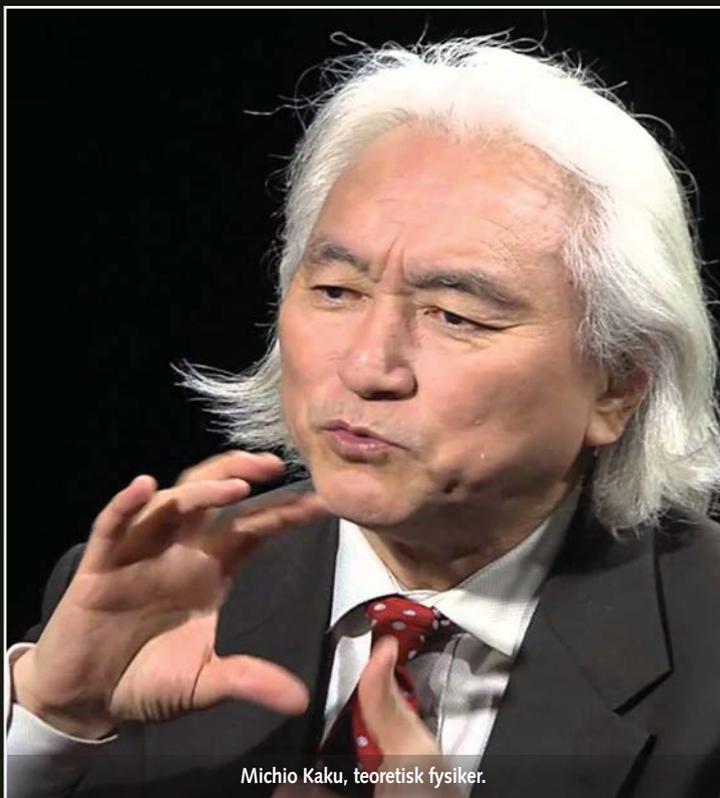

”D en här platsen känns bekant... Det känns som om jag haft exakt samma konversation tidigare... Som om jag hade upplevt denna händelse tidigare ...”. Inga konstiga påståenden, om det inte vore för den lilla detaljen att vi varken sett, besökt på platsen vi talar om, haft konversationen eller varit med om något liknade vid ett tidigare tillfälle. Vad beror denna igenkännande upplevelse på? Har ni hört talas om déjà vu? Man befinner sig på en helt främmande plats och har intrycket av att ha varit där tidigare. Men vad genererar detta speciella tillstånd i vår uppfattningsförmåga? Under senare år har forskarnas intresse vuxit för detta sällsamma

fenomen. Nya teorier har presenterats angående uppkomsten av déjà vu och man har kunnat konstatera att det inte handlar om ett problem i hjärnans minnescentrum utan om något som ligger på ett djupare plan. Ur vetenskaplig synvinkel menar psykologerna att en déjà vu inträffar varje gång känslor eller förmimmelser som man har vid en viss tidpunkt motsvarar händelser som vi redan upplevt.

Det skulle alltså handla om en känslomässig konfrontation mellan dessa som skapar igenkännande känsla som är typisk för déjà vu, ett slags falska minnen. Man vet att det inte finns någon skillnad i etnisk tillhörighet eller kön som kan påverka en déjà vu, det kan hända vem som helst när som helst. Det finns också mer udda teorier, såsom till exempel

Michio Kaku, teoretisk fysiker.

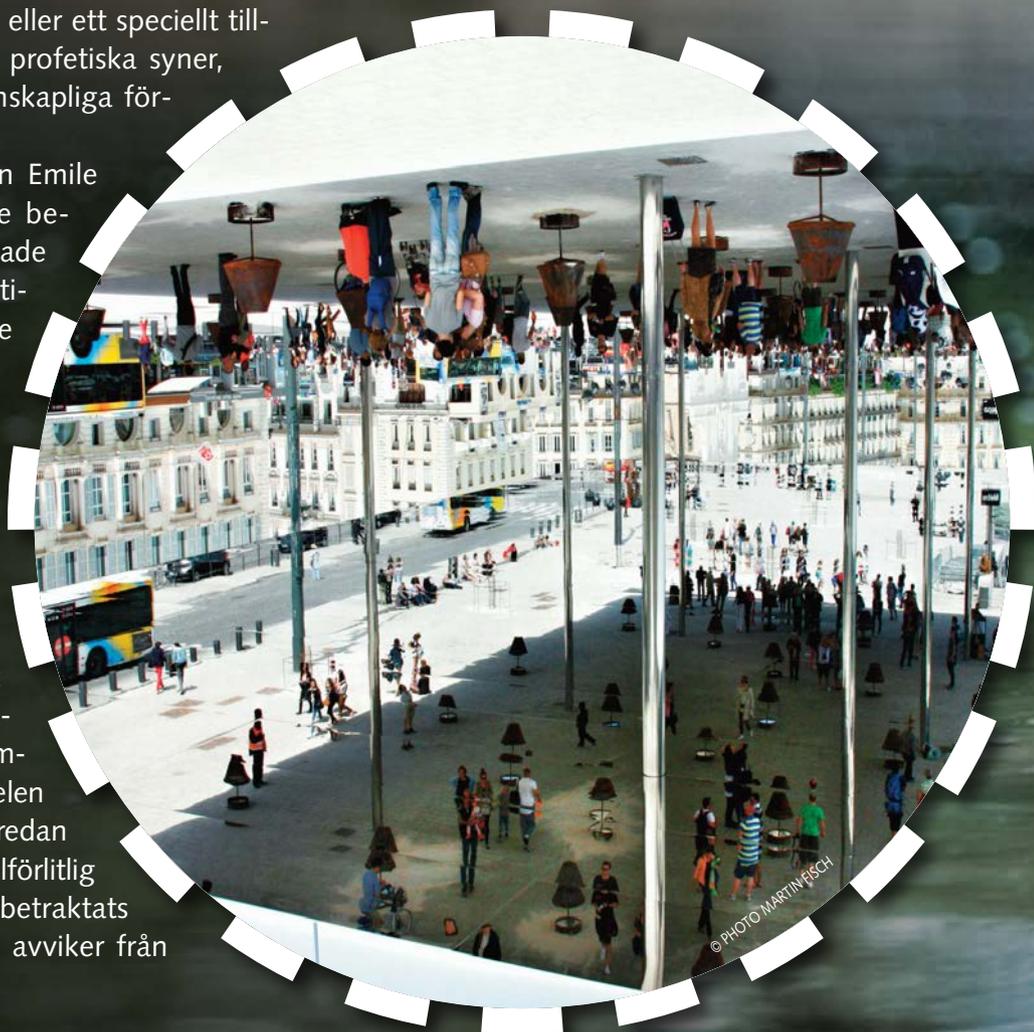
Kvantfysik

Michio Kaku är en teoretisk fysiker känd för sitt arbete och medverkan i många TV-program, har specialiserat sina studier i strängteorin. Enligt denna modell inom fysiken består den grundläggande strukturen i universum av endimensionella föremål: genom vibrerande strängar eller bran samt beroende på vibrationens spänning och frekvens skulle elementärpartiklar skapas. Vad beträffar fenomenet déjà vu menar fysikern att det finns en möjlig koppling mellan människan och parallella universum.

De fyra dimensionerna känner vi redan till; tiden och den tredimensionella rymden. Men enligt Kaku, skulle det finnas ytterligare sex extra dimensioner på varandra plats överallt i hela universum i tusentals olika osynliga geometriska former. Var och en av dessa former skulle i sin tur enligt teorin kunna motsvara ett universum med egna fysiska lagar. Därför talar man om parallella universum.

plötsliga minnen av tidigare liv eller ett speciellt tillfälle under vilken man kan få profetiska syner, men vi håller oss till den vetenskapliga förklaringen.

Det var den franska forskaren Emile Boirac år 1896, som myntade begreppet déjà vu. Fenomenet hade dock studerats flera decennier tidigare av Dr Arthur Ladbrooke Wigan. Han hade en teori om att fenomenets uppkomst berodde på impulser som inte nådde fram till hjärnan samtidigt, utan med mikrosekunders skillnad. Bristen på synkronisering mellan hjärnhalvorna skulle då omedvetet påverka den ena delen av hjärnan att uppfatta händelsen eller scenariot innan än den andra. När impulserna tas emot i den andra delen av hjärnan verkar upplevelsen redan ha inträffat tidigare. Då ingen tillförlitlig förklaring finns har fenomenet betraktats som något övernaturligt vilket avviker från det normala.

© PHOTO MARTIN FESCH

Givetvis har prof. Steve Weinberg och hans arbete högsta betydelse om man tar upp teorier om parallella universum. Den berömda fysikern som tilldelats Nobelpriset, stöder idén om Multiuniversum eller att ett oändligt antal parallella verkligheter samexisterar med oss "i samma rum". Av denna anledning är Kaku övertygad om att déjà vu orsakas av vår förmåga att "hoppa" från ett universum till ett annat.

Vi måste ställa in rätt frekvens!

För att förklara fenomenet déjà vu och relationen med teorier i kvantfysik, kan vi ta ett exempel. Varje dag omges vi av ett enormt flöde osynliga radiovågor. För att kunna höra dessa måste man ha en radio och då

kan man lyssna på endast en station med en frekvens i taget. Detta på grund av att alla andra frekvenser inte är synkroniserade, utan skiljer sig från varandra. Varje radiostation har en egen sändningssignal på skilda frekvenser med olika energier. Resultatet blir att radion kan fånga endast en frekvens åt gången.

Vi människor kan endast lyssna på den enda frekvens i universum som motsvarar vår fysiska verklighet, men enligt kvantfysiken finns andra frekvenser som vi kan "ställa in".

Parallella universum är inte "i fas" dvs de vibrerar inte på samma frekvens. Men när de är "i fas" är det teoretiskt möjligt att hoppa från ett universum till ett annat och på så sätt skulle en déjà vu inträffa.

Det skulle alltså kunna vara möjligt att en déjà vu, antingen är ett parallellt universum som blir synligt under ett ögonblick, eller att "vår mottagare"- hjärnan, av någon okänd anledning, blivit inställd på rätt frekvens och ger oss en inblick i en parallell verklighet.

Fenomenet existerar vetenskaplig skepticism åsido men uppriktigt sagt känner man för närvarande inte till vad som orsakar detta. Kanske är det ett fönster mot en parallell värld, eller helt enkelt en defekt i hjärnas minnescentrum, i vilket fall finns både charmen och mystiken som man känner under den stunden kvar. Vår hjärna är en mottagare som kan fånga upp många fler saker än vi någonsin trott... eller är det en glimt in i "the Matrix"? Mjau...

© PHOTO D.DIONNE

introducing

aurora

by iWinks

The Dream-Enhancing Headband

SPECIAL ENIGMA

DEN KRYPTOLOGISKA BOMBEN

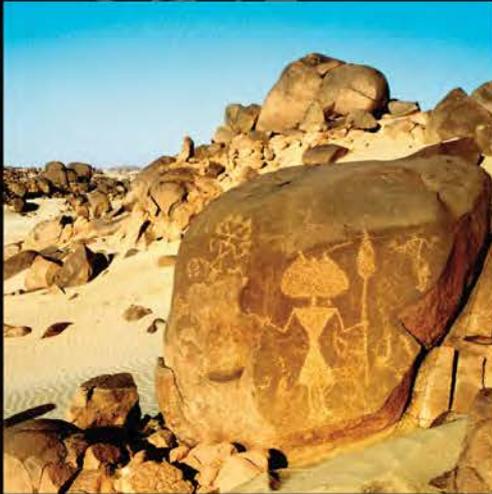
När Alan Turing besegrade Tredje Riket

MISSA INTE NÄSTA NUMMER AV VERITAS ARCANA

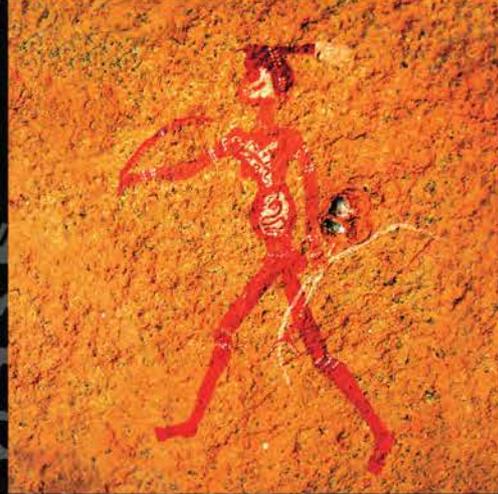

THE
DAWN
OF

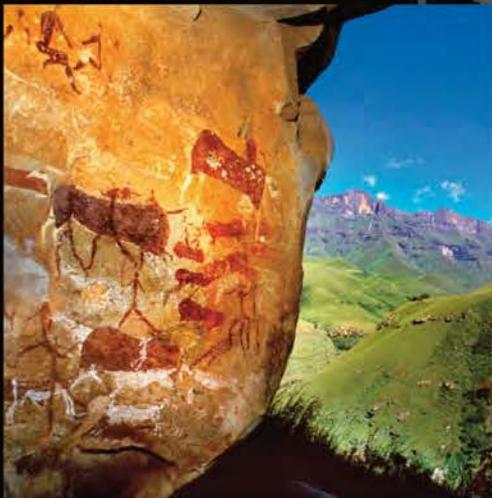
IMAGINATION

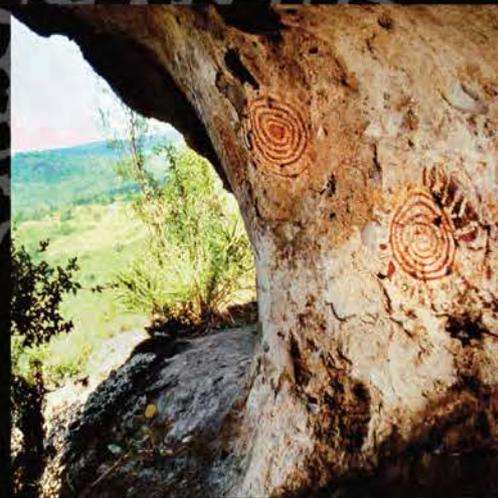
NIGER

NAMIBIA

SOUTH AFRICA

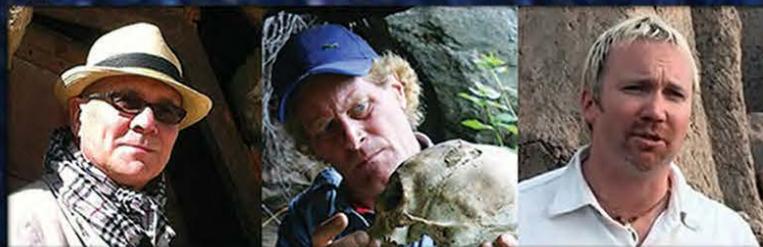
KENYA

ROCK ART IN AFRICA

ANCIENT ALIENS

PERU & BOLIVIA TOUR

ANDREW COLLINS

EXPERT ON GOBEKLI TEPE & EGYPT

BRIEN FOERSTER

MEGALITHIC PERU, ELONGATED SKULLS

HUGH NEWMAN

EARTH GRIDS & GLOBAL LINKS

JUNE 19TH - 29TH 2015

NAZCA ADD-ON:

29TH JUNE

- 3RD JULY

JOIN THE STARS OF ANCIENT ALIENS (HISTORY CHANNEL) ON A UNIQUE TOUR TO EXAMINE AND COMPARE THE GREAT CIVILIZATIONS OF GOBEKLI TEPE IN TURKEY AND THE PRE-DYNASTIC TEMPLES OF EGYPT - IN THE INCREDIBLE SACRED LANDSCAPE OF ANCIENT PERU AND BOLIVIA.

DID THE BUILDERS OF GOBEKLI TEPE VISIT ANCIENT SOUTH AMERICA?

MEGALITHIC TECHNOLOGY AT MACHU PICCHU, CUZCO & MORE

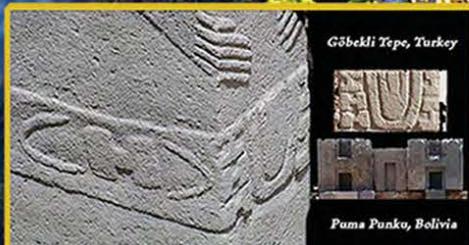
SUMERIAN INSCRIPTIONS FOUND AT TIWANAKU, BOLIVIA

ELONGATED SKULLS FOUND IN PERU, EGYPT AND IRAQ

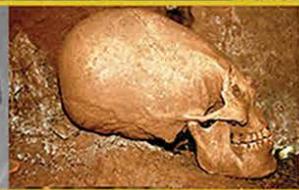
'H' BLOCKS AND 'H' CARVINGS AT PUMA PUNKU & GOBEKLI TEPE

POLYGONAL WALLS IN PERU, TURKEY & EGYPT

Göbekli Tepe, Turkey

Puma Punku, Bolivia

email: info@megalithomania.co.uk
see website for full details

www.megalithomania.co.uk

Voynichkoden

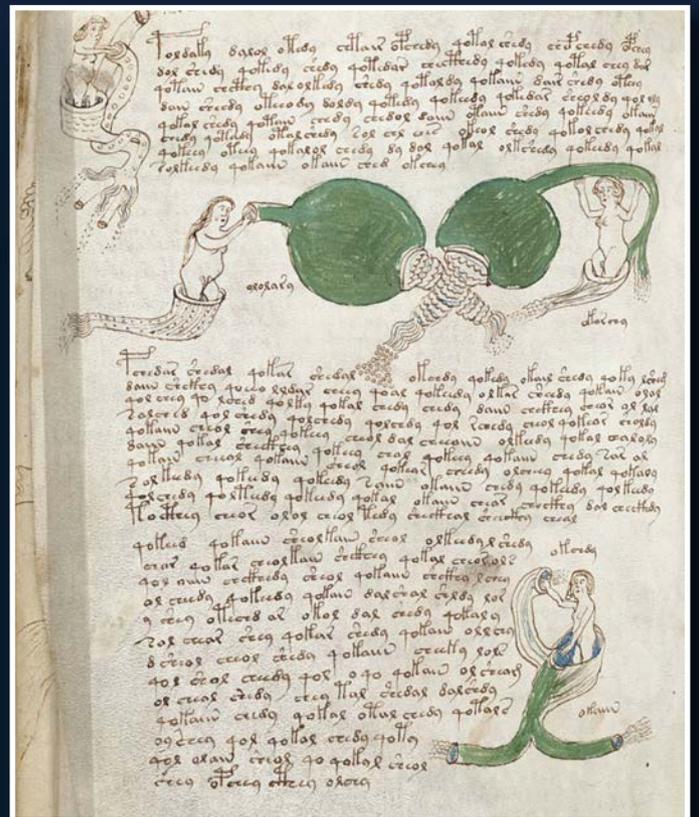
Voynichmanuskriptet: fakta och oklarheter om den "omöjliga" boken hundra år efter dess upptäckt

FÖRSTA DELEN

text: MASSIMO BONASORTE

Femhundra år av mystik och misslyckade dechifferingsförsök är så långt man hittills kommit med att tolka en av den antika världens mest omdiskuterade böcker: den så kallade Voynich-koden. Ett mycket stort antal personer har försökt att läsa eller tolka manuskriptet, dock utan framgång. Vid hundraårsjubileet 2012, hade man fortfarande inte förstått mycket av innehållet, vem som skrev det och av vilken anledning. Historien om upptäckten är känd för de flesta av oss och innebär inga större konstigheter. En kort sammanfattning: 1912 behövde villan i Mondragone som drevs av jesuiterna i Frascati, en stad i närheten av Rom, renoveras. Prästerskapet beslutade då att sälja 30 bokvolymmer från sitt bibliotek. Bland dessa fanns ett särskilt manuskript som köptes av en polsk forskare vid namnet Wilfrid Voynich, vilken senare också gav namnet till koden. Mellan sidorna i boken fann Voynich en lång rad gåtfulla ledtrådar, speciellt ett brev från Johannes Marcus Marci (1595-1667), rektor vid Prags universitet och kunglig livläkare till Rudolf II av Böhmen. Brevet var adresserat

ollesdaxo

78

ollesdax

Hledar cecdy gollcedy gollady sy gollag olly
 gollady gollady cecdy Hledar ollar og Hledy daz
 gollady cecdy daz cecdy gollady gollaw og Hledy
 gollady gollay daz cecdy golladar cecdy ollar daz or
 gollay ollady gollady gollady daz gollady gollady 2 daz
 dazdy gollady ollar gollady cecdy gllady cecdy goll
 cecdy Hledy gollady cecdy gollaw cecdy gollady sy
 dazdy dazdy gollady ollady ollar Hledy ollay or aw
 gollay ollady cecdy gollady ollay cecdy dazdy or
 daz cecdy gollay Hledy ollady og Hledy cecdy
 gollady og Hledy gollaw ollady Hledy Hledy gollady sy
 2 or cecdy or cecdy daz Hledy gollady gollaw or
 dazdy gollady gollady ollady daz or ollay ollaw
 gollay ollay ollaw cecdy or or
 daz cecdy daz daz gollady
 dazdy gollaw cecdy gollady
 dazdy gollaw daz cecdy or
 daz dazdy or Hledy daz ollay
 gollady Hledy gollay gollady or
 gollady Hledy daz daz og Hledy daz
 dazdy Hledy or cecdy daz daz and daz
 daz cecdy daz daz
 dazdy or gollady Hledy Hledy or Hledy dazdy Hledy
 2 dazdy og Hledy cecdy daz ollay gollay ollay daz or
 gollady gollay daz og Hledy daz cecdy or dazdy Hledy
 dazdy dazdy gollady ollay dazdy ollay or cecdy Hledy
 gollady cecdy gollaw cecdy dazdy ollay gllady ollay daz
 gllady dazdy gllady dazdy gollay ollay og Hledy dazdy
 dazdy gollady gollady gollay daz ollaw ollay daz
 gllaw cecdy gollaw cecdy daz dazdy gllay or
 gollady dazdy dazdy Hledy for daz dazdy or
 daz or 2 and daz and or
 daz and ollay or and cecdy
 gollaw gollaw ollay dazdy dazdy
 cecdy for cecdy gollaw daz
 gllaw cecdy cecdy gollaw sy
 daz dazdy dazdy Hledy
 dazdy Hledy gollaw daz

daz dazdy

dazdy

Hledy dazdy or daz

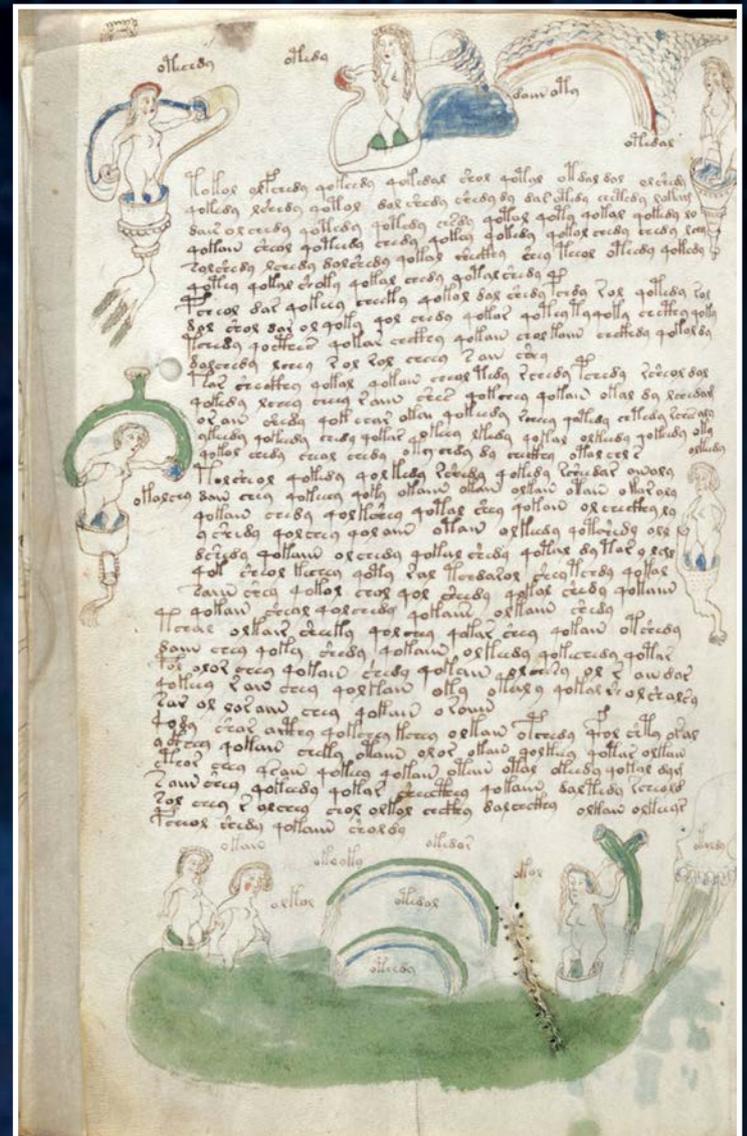
ollay daz

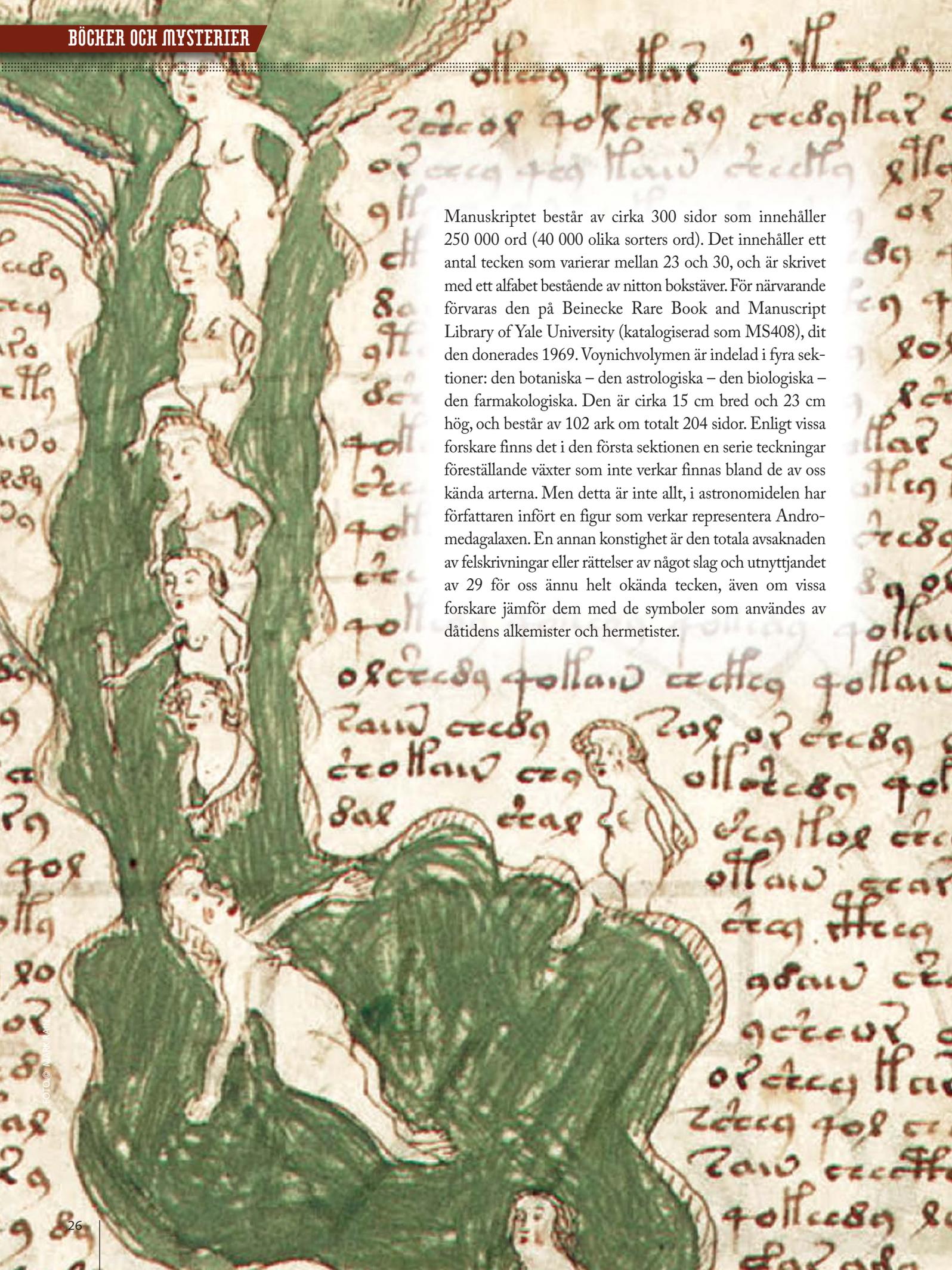

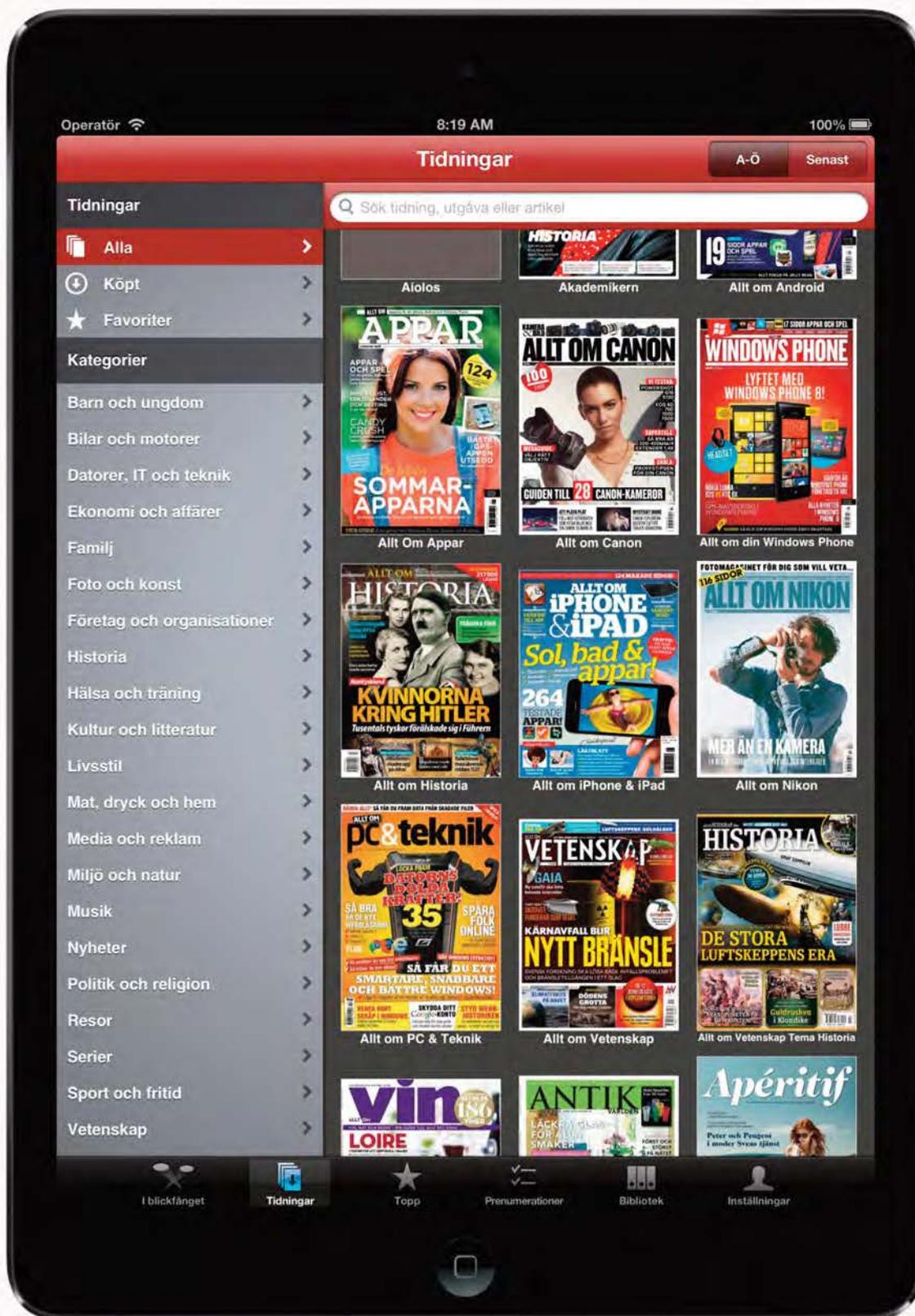
Porträtt av kejsar Rudolf II del re Rodolf II, som var mycket intresserad av den ockulta världen.

till Athanasius Kircher vilken ombads att dechiffrera manuskriptet. Något han aldrig lyckades med. I brevet, som var daterat "Prag, 19 augusti 1665" (eller 1666), hävdade Marci att han hade ärvt manuskriptet av en god vän och att den tidigare ägaren, kejsar Rudolf II hade köpt det för 600 dukater. Det var ett enormt belopp för den tiden, men han ansåg att det var ett verk av Roger Bacon. Här börjar emellertid det verkliga mysteriet. Den allmänna opinionen är av mycket skilda åsikter. Vissa tror att manuskriptet är autentiskt och att olösbara hemligheter om alkemi förvaras bland dess sidor eller att det innehåller en mycket omfattande esoterisk kunskap. Andra däremot är mer benägna att tro att det var en bluff, specifikt skapad för att imponera och locka fram förmåner från Rudolf II som var mycket fascinerad av den ockulta världen. Var det alltså bara en fråga om pengar? Varför är då Voynich-koden så speciell och mystisk?

Manuskriptet består av cirka 300 sidor som innehåller 250 000 ord (40 000 olika sorters ord). Det innehåller ett antal tecken som varierar mellan 23 och 30, och är skrivet med ett alfabet bestående av nitton bokstäver. För närvarande förvaras den på Beinecke Rare Book and Manuscript Library of Yale University (katalogiserad som MS408), dit den donerades 1969. Voynichvolymen är indelad i fyra sektioner: den botaniska – den astrologiska – den biologiska – den farmakologiska. Den är cirka 15 cm bred och 23 cm hög, och består av 102 ark om totalt 204 sidor. Enligt vissa forskare finns det i den första sektionen en serie teckningar föreställande växter som inte verkar finnas bland de av oss kända arterna. Men detta är inte allt, i astronomidelen har författaren infört en figur som verkar representera Andromedagalaxen. En annan konstighet är den totala avsaknaden av felskrivningar eller rättelser av något slag och utnyttjandet av 29 för oss ännu helt okända tecken, även om vissa forskare jämför dem med de symboler som användes av dätidens alkemister och hermetister.

Läs Veritas Arcana i plattan

Köp och läs Veritas Arcana i Qiozk. Alla dina tidningar på ett ställe.

Qiozk
Tidningsaffären
www.qiozk.com

Skatteavgifter under antiken

Fornegyptiska "skatteverket"

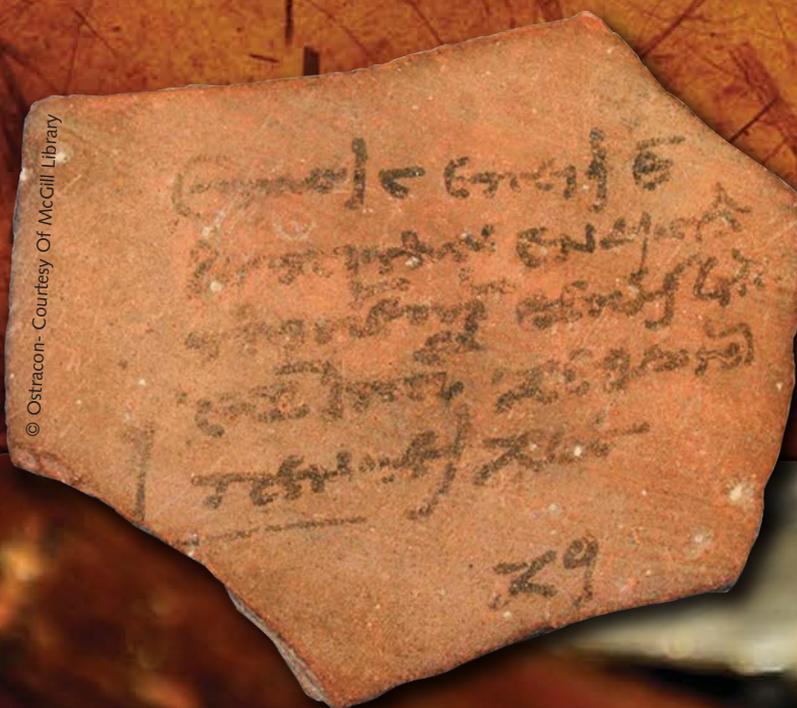

De egyptiska pyramiderna i en målning av David Roberts.

Det är en god medborgares plikt att upprätthålla lagen och därmed också att betala alla skatter som regeringen fastställer för kunna ge en korrekt social resursfördelning till sina medborgarna. Men hur och vilka skatteavgifter betalade man i den antika världen? Framför allt, hur mycket betalade man? För att få en idé och kunna besvara frå-

gan, kan vi berätta om en intressant ostrakon (keramikskärva), som har upptäckts och översatts av Brice Jones (doktorand i religion och föreläsare vid Concordia University, Montreal). Han arbetar med publicering av flera antika handlingar som tillhör McGill University Library. Denna ostrakon har en grekisk text ingraverad som hänvisar till en arvsskatt på

© Ostrakon - Courtesy Of McGill Library

jordbruksmark betalad av en egyptisk bonde. Tyvärr är namnet oläsligt. I texten finns emellertid platsen för transaktionen indikerad, Diospolis Magna, Luxor i Egypten, och även dagen för transaktionen, som hänvisar till den 22 juli 98 f.Kr. Vi befinner oss således under Ptolemaios X regeringstid, en period under vilken Egypten pressades av tunga skattebördor med höga skatter, vilket framgår av denna ostrakon. Den egyptiska bonden skulle då betala 75 talent plus ytterligare 15 talent i böter, alltså totalt 90 talent. (Man vet inte om böterna berodde på en försenad betalning eller för att man inte brukat silvermynt). De numismatiska experterna har beräknat att de 90 talent som skulle betalats var en otroligt hög siffra för denna period liksom det belopp som begärts. En talent hade ett sammlagt värde av 6000 drachmer, därför behövdes 540.000 drachmer till 90 talent, som innebar cirka hundra kilo i mynt. Denna summa skulle den arme bonden skaffa fram och transportera på en åsna till "banken". Det vore kanske på sin plats att skänka denna bonde en tanke vid nästa inkomstdeklaration om vi anser oss betala på tok för mycket skatt... Vi behöver åtminstone inte lasta en bil full med enkronor!

© amdt_hoppe

Aurora Borealis, Iceland

photo © RAFN SIGURBJÖRNSSON - WWW.ISLANDSMYNDIR.IS

UPPTÄCK APULIEN MED VERITAS ARCANA OCH MASSERIA QUIS UT DEUS

QUIS UT DEUS

MASSERIA, SPA & RESORT AD 1710

Välkomna till regionen Apulien i Italien.

Låt er hänföras av en av Italiens mest charmiga regioner där de antika traditionerna fortfarande bevaras och lever vidare.

Njut av en semester på vår gård i de fascinerade *trullerna* på "QUIS UT DEUS", som ligger omgiven av hundraåriga olivträd och typisk medelhavsnatur. Masseria Quis ut Deus kan erbjuda tio dubbelrum, inredda med specialdesignade trä möbler.

Uppväck dina sinnen och hämta välbefinnande i vårt underbara SPA, med magisk atmosfär för total avkoppling.

Vi erbjuder turkiskt ångbad, karbad enligt Kneipp's principen, kromoterapi och vitaliserande vattenmassage.

Vi tar även väl hand om er med traditionella rätter från det apuliska köket serverade med fantastiskt vin.

Uppge Veritas Arcana vid bokningen och du får priset reducerat 10%.

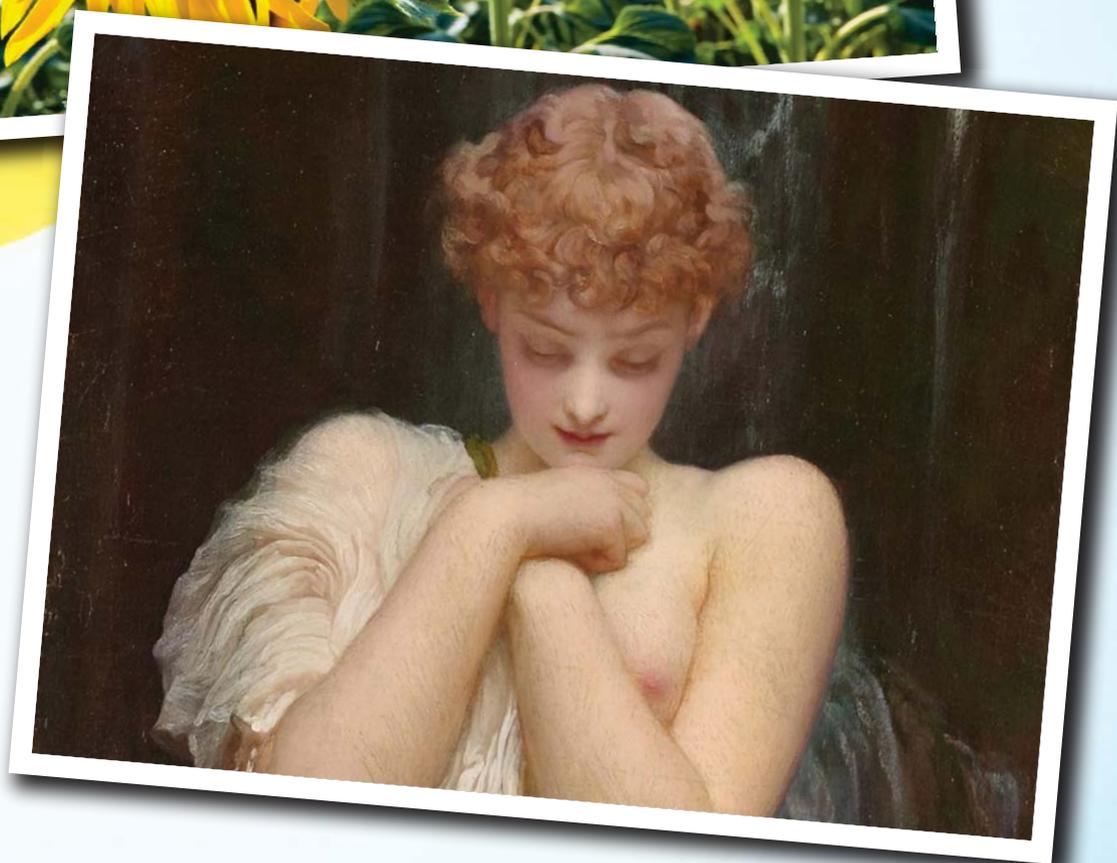
MASSERIA QVIS VT DEVS
Crispiano (TA) - ITALIA

www.masseriaquisutdeus.com
info@arcana.se - info@masseriaquisutdeus.com

EN HISTORIA OM FÖRLORAD KÄRLEK

NYMFEN & LEGENDEN OM SOLROSEN

text: MASSIMO BONASORTE

Färgen är gyllene och mytologin förknippad med solguden: detta är den vackra blomman *Helianthus annuus*, mera känd som solrosen. Namnet kommer från de grekiska orden "helios" (sol) och "anthos" (blomma). Det första vittnesmålet om solrosen och dess användning i den antika världen, kommer från en de främsta spanska conquistadorerna: Francisco Pizarro, som 1532 erövrade Inkariket och aztekerna. Pizarro upptäckte att indianerna börjat odla växten redan omkring 1000 f.Kr. Bland Inkafolket, var solrosen förbundet med prästin-

Guden Apollon kör med sin vagn över himlen på en målning av Nicolas Poussin.

nornas kast och avbildades ofta på templen i guld, som en symbol för solguden. Till Europa anlände solrosfröna precis i början av 1600-talet, och snart började man utvinna den kända solrosoljan.

Det som gör denna blomma så speciell är dess förmåga att följa solens förflyttning. Egenskapen som kallas "heliotropism", gör så att blomman följer solen gång under dagens lopp. Den vrids från öst till väst, och sedan tillbaka österut vid det första solljusset. Solrosens rörelse är möjlig tack vare ett växthormon: auxin.

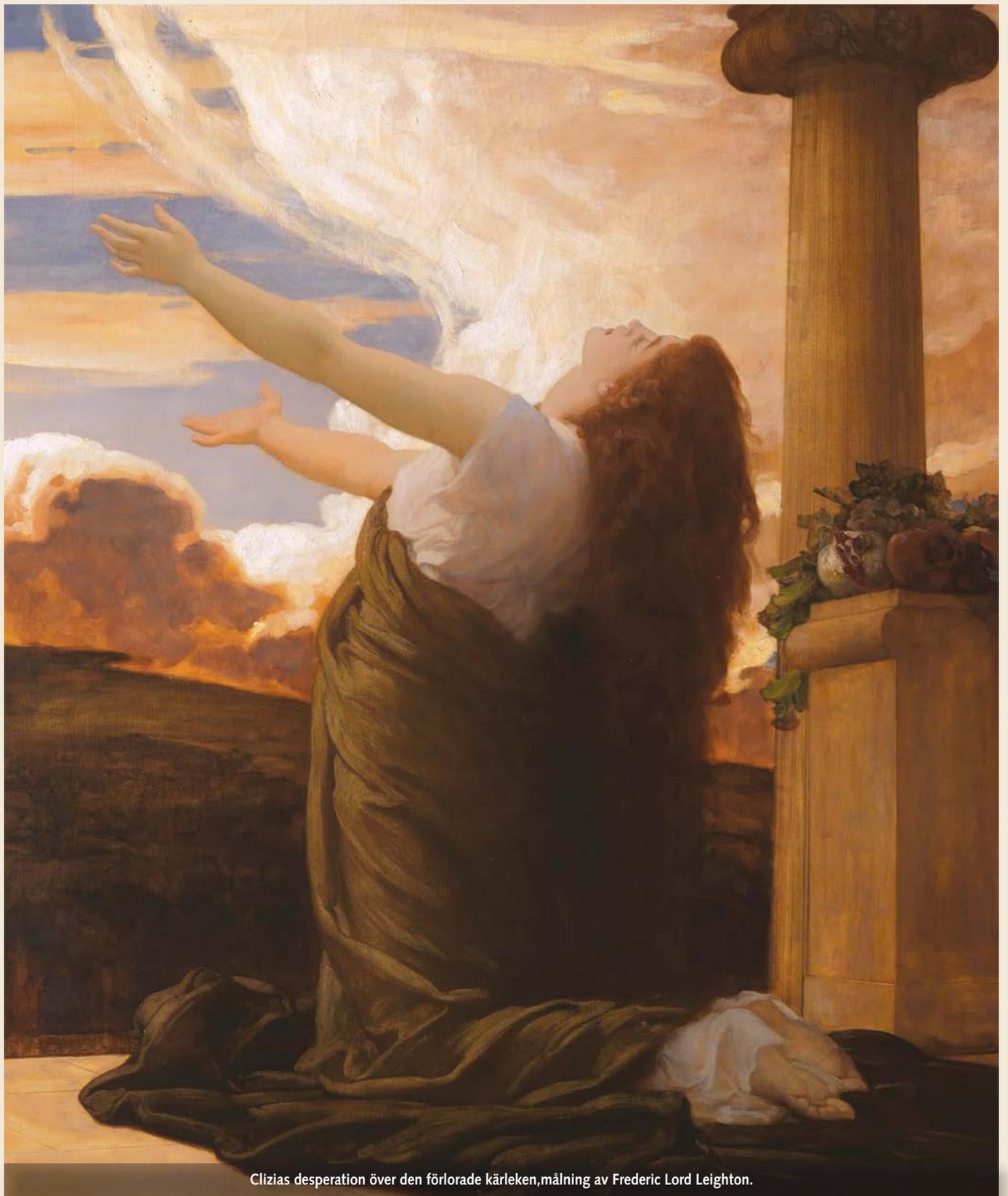
Apollons svikelse av Clizia

Under den klassiska perioden var solrosblomman inte känd, men gre-

kerna kände till en liknande växt som kallades heliotrop, vars innebörd var precis "helio" och "trepo", som betyder "att vändas mot solen" alltså solros. Skalden Ovidius berättar i sina Metamorfoser, den sorgliga historien om en sviken kärlek mellan nymfen Clizia och solguden Apollon. Men om man analyserar texten lite närmare inser man

att skalden Ovidius i själva verket hänvisar till växten heliotrop, vars lila färg och vaniljdoft beskrivs. Detta stämmer inte överens med solrosen. Hur kom det sig då att heliotropen utbyttes till solros? Detta inträffade inte under antiken, utan sker genom barockkonstnärerna i början på 1600-talet. Förmodligen uppstod förvirring, men säkert är att man bör-

Clizias desperation över den förlorade kärleken, målning av Frederic Lord Leighton.

jade förknippa Ovidius blomma och legenden om Clizia med solrosen. Om vi går tillbaka till den grekiska mytologin berättar legenden följande om nymfen Clizia. Nymfen var djupt förälskad i solguden Apollon och följde ho-

nom under dagen när han körde sin eldvagn över himlen. Apollon blev smickrad över nymfens uppmärksamhet och förförde henne. Men hans kärlek svalnade snart och uppmärksamheten vändes från nymfen. Clizia, förtvivlad över

Clizia förvandlas till en vacker solros, ett verk av Morgan Evelyn.

© Jinterwas

gudens beteende, upptäckte att han försummat henne för att ägna sig åt Leucothoe, dotter till ake-menidiska kungen Orcamo. På grund av svartsjuka beslutade hon att avslöja för flickans far om unionen mellan dottern och solguden. Kung Orcamo fördömde Leucothoes uppförande och befallde att hon skulle begravas levande i ett djupt hål. Men nymfen drog ingen fördel över rivalens död, då Apollon som förlorat sin älskade Leucothoe, vägrade att någonsin återse Clizia. Den förtvivlade nymfen började tyna bort, hon vägrade att äta och drack bara daggdroppar och sina egna tårar. Clizia grät oavbrutet i nio hela dagar och tillbringade resten av sina dagar sittandes på marken för titta på guden som körde sin solvagn över himlen utan att någonsin ägna henne en blick. Så stelnade Clizias kropp långsamt och förvandlades till en tunn stjälk, hennes fötter fastnade i marken och håret blev en gyllene krans. Clizia hade förvandlats till en vacker blomma med gyllene färg, en solros. Nymfen slutade aldrig att älska Apollon och varje dag fortsatte hon att följa honom över himlen och vände sitt gyllene hår från öst till väst. Detta är historien om en sorglig evig kärlek. Clizia kommer att med blicken följa sin älskade så länge solen kommer att vandra på himlen, dag efter dag, år efter år, årtusende efter årtusende, för evigt. Vi vill gärna tro att nymfen åtminstone på natten finner vila och lyssnar på ljuv musik av månggudinnan Selene.

Photo: Nicola Castangia

1.500 b.C.

SARDINIA, a Myth in the Mediterranean Sea

BEADS Jewels

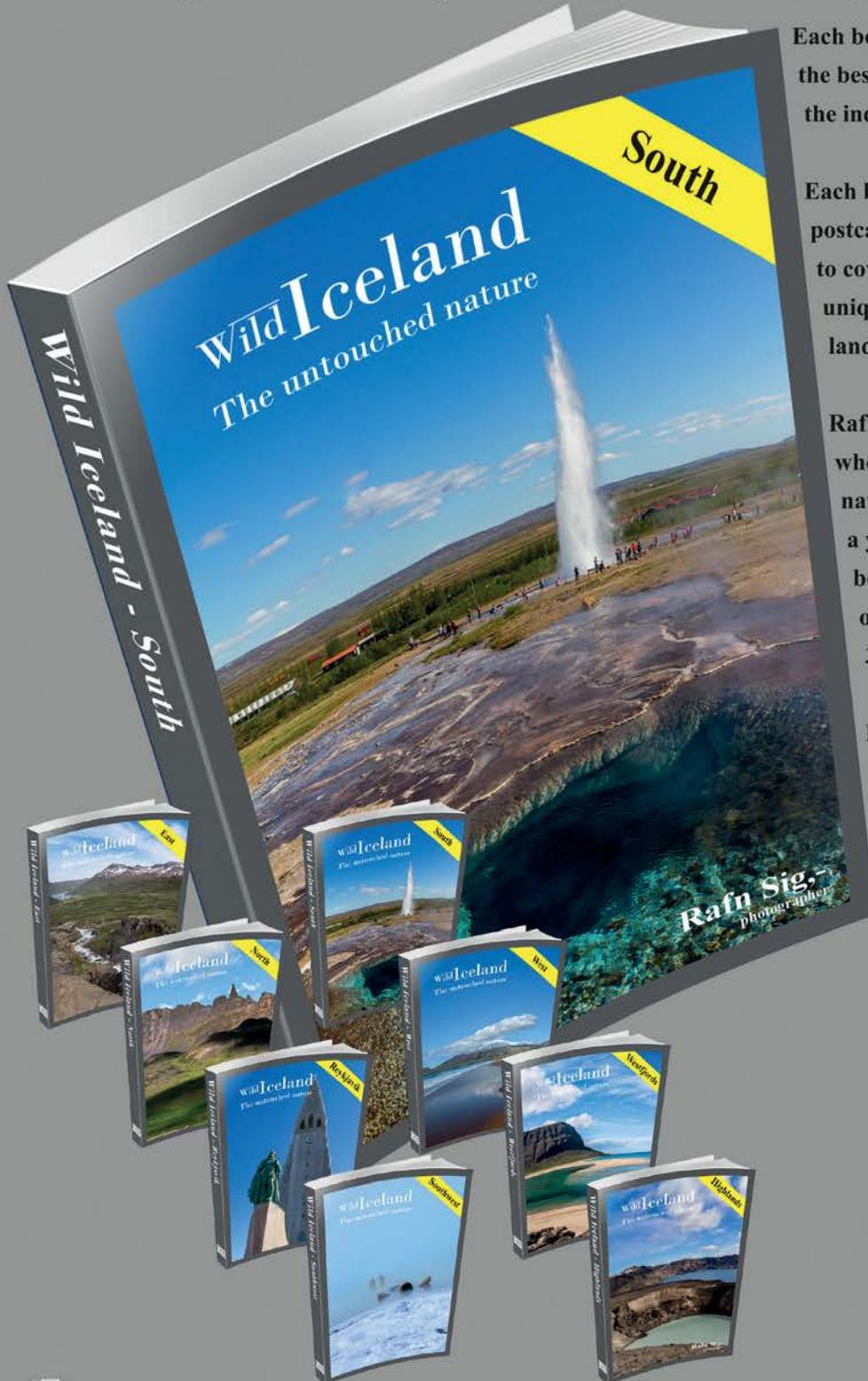

BEADS *Jewels* producerar bijouterismycken och använder endast pärlor. Örhängen, armband och hängsmycken och arbetas för hand, med speciellt utvalt material för att uppfylla alla behov. Besök vår hemsida och kontakta oss för skräddarsydda varor, utförda enligt din fantasi. Vi kommer att sträva efter att uppfylla dina önskemål.

www.chiarapezzini.wix.com/beads

Wild Iceland

Eight beautiful photographic books by Rafn Sig,-

Each book focuses on the collection of the best of the sensational nature of the individual parts of Iceland

Each book is the size of a large postcard and is packed from cover to cover with over 130 pages of unique images from the magnificent land of ice and fire

Rafn Sig- is a photographer who has focused on the raw nature of Iceland since he was a young boy. The "Wild Iceland" books contain a small proportion of his best work from the past 30 years.

Language on the back cover: English, Danish, German and French

They can be purchased all over Iceland or ordered from the publisher:

NB publishers.
gg@vortex.is

1.995 IKr each
+ forwarding expense.

(15 USDS / 13,3 EUR)

Price is subject to change without prior notice 25.03.2015

Pls. write your name and address in the e-mail

Guðjón Guðmundsson
+354 896 888

Travel in private SuperJeep with www.islandsmyndir.is - ALL year round.

EXTERNSTEINE

GERMANY'S SACRED STONE FORMATION

text: CAROLYN EMERICK

© Christian

Externsteine is an unusual sandstone rock formation near Ostwestfalen-Lippe in the northwest of Germany. It is unique among other monolithic sites in Europe because it is a natural formation that has been altered by human hands. Whereas Stonehenge was built by people, Externsteine was built by Nature and then manipulated by people.

It is unclear who were the very first people to use Externsteine. There are many theories, and no clear consensus among researchers. What everyone does agree on is that the site has been used by many different

groups for strikingly different purposes throughout the ages. Was Externsteine used as a pre-historic sacred site? Did Neolithic people worship there? Did it have an astronomical function like other ancient European sites? The answer to all of these questions is: maybe.

Theories abound about Externsteine's use as a sacred place of worship and sacrifice, as well as an astronomical observatory. Paleolithic and Mesolithic stone tools have been found at the site giving some credence to the theory that pre-historic people were, indeed, present at the location. But, there is not enough evidence to conclusively determine their activities. Some theories of

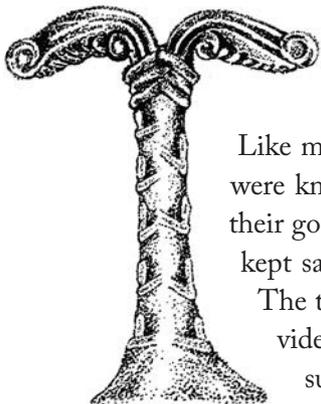

In this page: on the right, some symbols carved on the stone in Exerstein. The site was an important place for pagans rituals. Below, the Irminsul three.

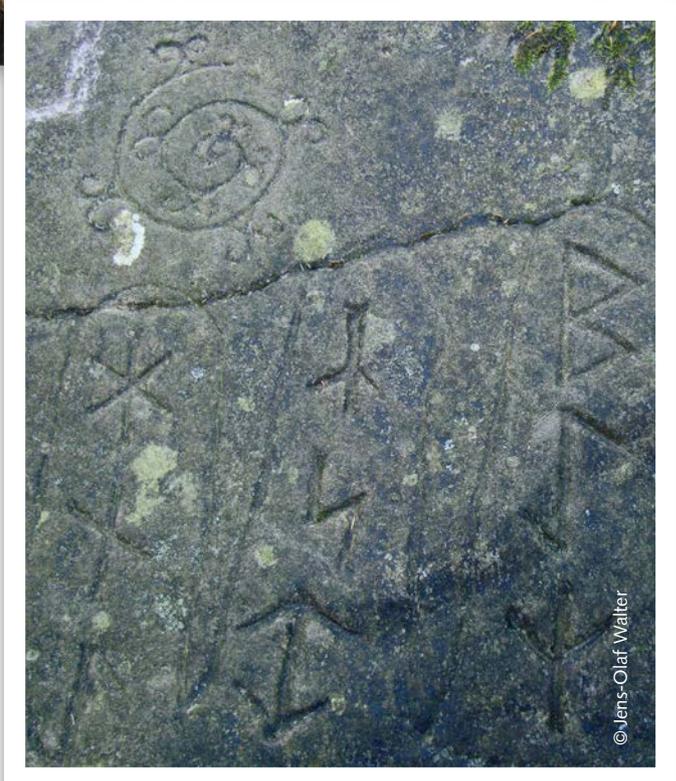
Externsteine's early use include:

- Paleolithic sanctuary for nomadic reindeer hunters
- Neolithic meditation center
- Celtic cave sanctuary
- Germanic astronomical center
- Saxon spiritual center

Place of Pagan Worship

Some believe that Externsteine was a center for Saxon pagan rituals. Like many other European pagans, Saxons were known to gather in nature to worship their gods. Just as the Celts, Balts, and Slavs kept sacred groves, so, too, did the Saxons. The towering monoliths would have provided a sense of awe and an allure of the supernatural. It seems a natural place

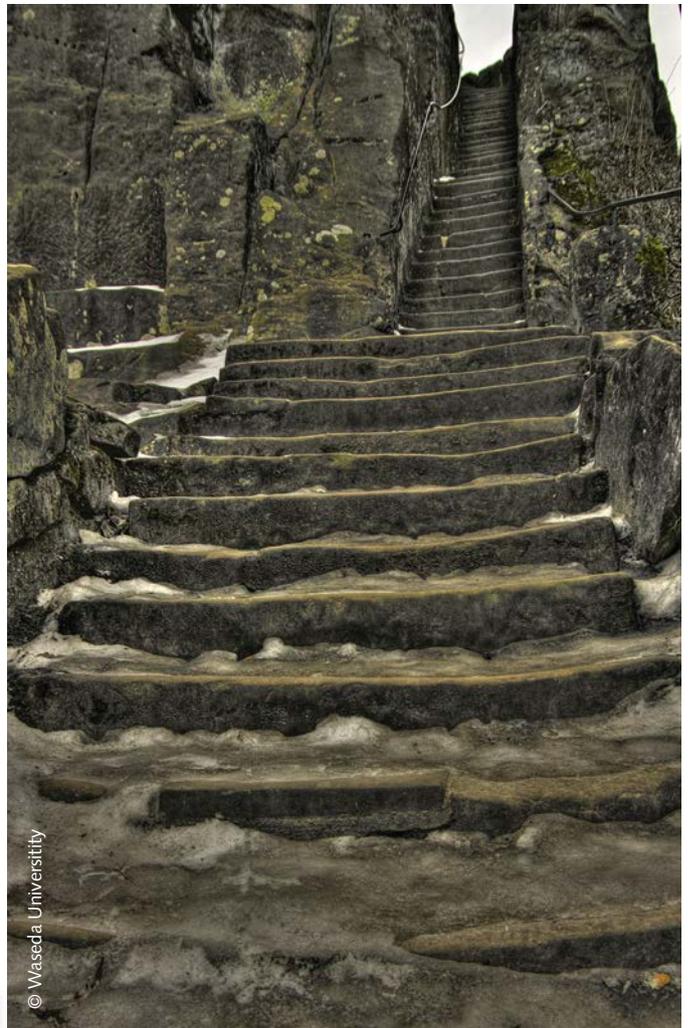

© Jens-Olaf Walter

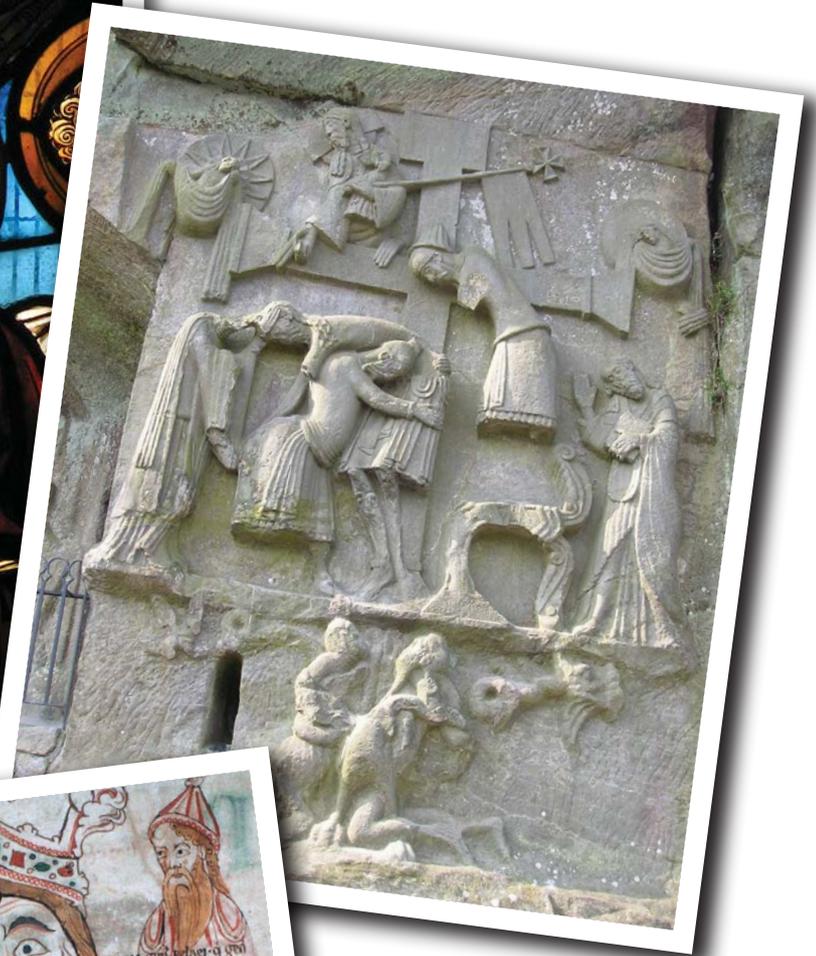
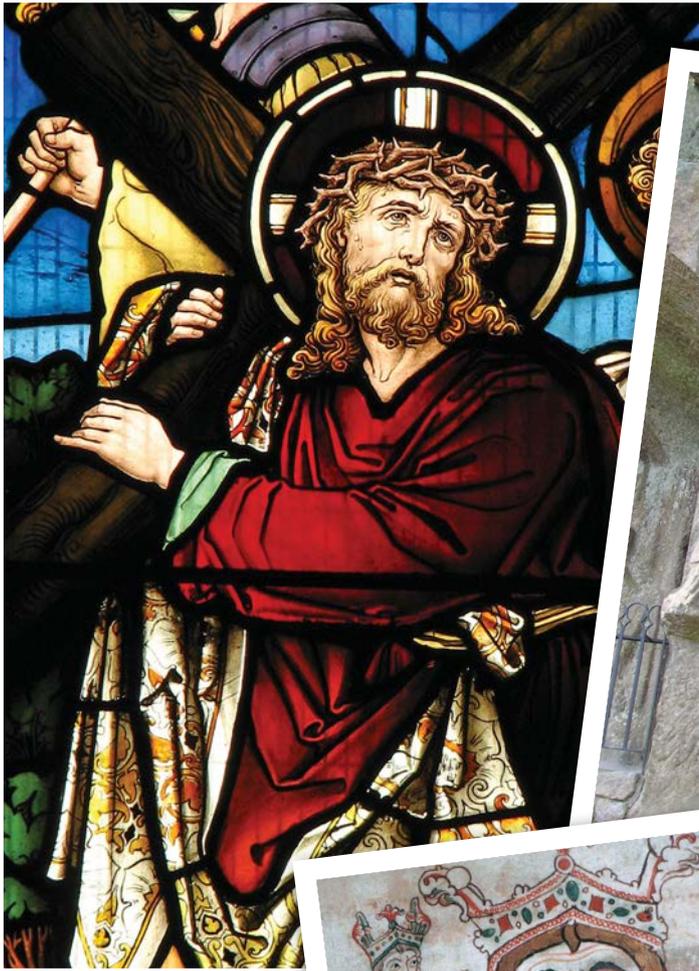
The nordic goddess Freyia and the archaeological site of Externstein.

for any Earth-centered religious group to worship. It is said that when Charlemagne forcibly converted the Saxons to Christianity, that he destroyed pagan temples and banned the use of sacred sites such as Externsteine for such practices. However, we are again left with little evi-

dence to confirm this story. Based on what we know of pre-Christian Saxon worship, and of Charlemagne's conversion campaigns, the theory is plausible, but the evidence simply cannot substantiate the theory. We do know that there were Saxons in the region where Externsteine

is located. We also know that Charlemagne reportedly destroyed many Saxon pagan religious sites such as sacred trees, groves, temples, and pillars known as Irminsuls. An Irminsul was a tall wooden post erected in areas of worship. Scholars can only speculate on their meaning, but many think that it may have a connection to Yggdrasil, the Norse World Tree, or that it may have had a connection to a lower god called Irmin. It is also speculated that Irmin was a "kenning" (or nickname) for another major deity such as Frey or Odin.

Externsteine as a Christian Sacred Site

It is recorded that in the year 772 Charlemagne ordered the destruction of a very important Irminsul in a key Saxon religious and cultural center near Obermarsberg, Germany. This is relevant because the Christian relief carved

into the rock at Externsteine is said to depict the triumph of Christianity over Saxon paganism. Below the cross stands a withered and wilted stump of a tree, which is said to represent the great Saxon Irminsul. There is some evidence to suggest that not long after the destruction of the Irminsul a monastery was founded at Externsteine. It is believed that the Hethis monastery was founded here in the ninth century. Due to the reliefs carved into sections of rock and other carvings of religious significance, we know that Externsteine was certainly occupied by Christian monks in the Middle Ages. Precise dates of the occupation are unclear.

(End of the first part)

Carolyn Emerick writes about the history, mythology, and folklore of Northwestern Europe. Follow her on www.facebook.com/carolynemerickwriter

GÖBEKLI TEPE

TURKEY MINI-TOURS 2015

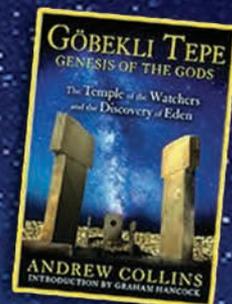
HOSTED BY
**ANDREW
COLLINS**

AND
**HUGH
NEWMAN**

**MAY 25TH-30TH
SEPTEMBER 7TH-12TH**

South East Turkey

VISIT:

GÖBEKLI TEPE
(two visits)

KARAHAN TEPE

URFA MUSEUM

THE POOLS OF

ABRAHAM

HARRAN'S

**ASTRONOMICAL
TOWER**

ANCIENT EDESSA

CAVE OF ABRAHAM

NIMROD'S CASTLE

Tour Includes:

- Most Meals
- Entrance to sites
- Local Flights
- Ground Transport
- English Speaking Guides

Does NOT Include:

- International Flights
- Trip Insurance
- Drinks & Tips

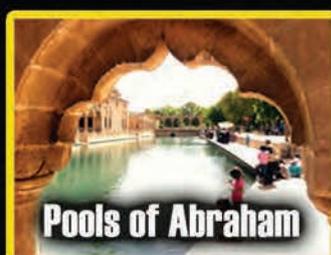
START AT EITHER ISTANBUL (6 days) OR SANLIURFA (5 days)

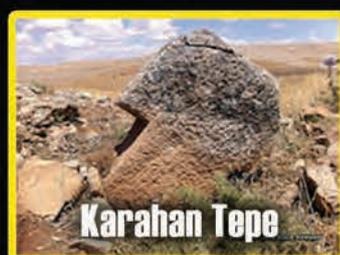
Harran

Göbekli Tepe

Pools of Abraham

Karahan Tepe

www.megalithomania.co.uk
www.andrewcollins.com

LOST STONES

THE PRESELI BLUESTONE PEOPLE

FROM THE LAND OF MYSTERY AND ENCHANTMENT
WE BRING YOU THE WIDEST VARIETY OF PRESELI BLUESTONE TREASURES AVAILABLE IN THE WORLD

The Preseli Hills have long been accredited by experts as the source of the Bluestones at Stonehenge.

Our Bluestones are the only ones that come to you directly from these hills.

We use the sun that shines on these hills and the water that flows down them to help us craft these amazing pieces for you.

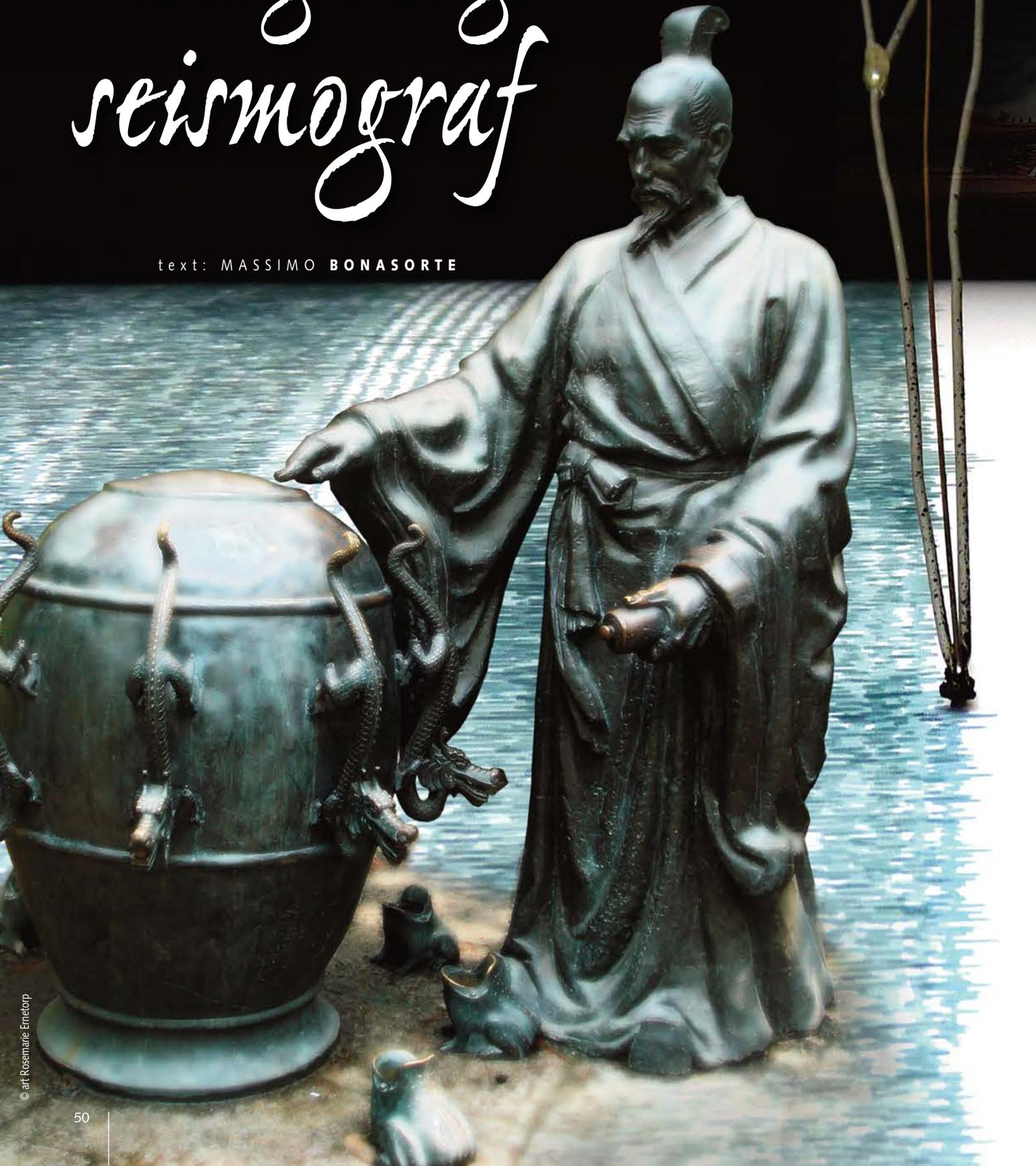
Every piece is designed and hand crafted here in the hills by a single craftsman.

FOR INFO: WWW.LOSTSTONES.CO.UK
ART@ENIGMAMAGAZINE.EU

Zhang Hengs seismograf

text: MASSIMO BONASORTE

”Se upp! Jordbävning på väg norrifrån...!”

Tragiska bilder av förödelse orsakad av jordbävningar finns alltid levande i medvetandet hos oss alla. Överallt i världen inträffar allt oftare allvarliga jordbävningar, och debatten är mycket intensiv bland forskarna när det gäller att söka och upptäckta de seismiska första-dierna. Går det att förutse en jordbävning? De flesta forskare anser detta vara omöjligt. Emellertid finns vetenskapliga studier som visar att det går att fånga upp signaler typiska för jordbävningar, innan det förödande utbrottet inträffar. Men hur var det med kunskaperna förr i världen? När och hur tillverkades för första gången ett instrument i stånd att förutsäga jordskalv?

Historisk bakgrund

Frankrike år 1703. Den franska fysikern Jean de Hautefeuille skapar sig en plats i vetenskapshistorien efter att i modern tid ha tillverkat den första seismografen med förmågan att noggrant mäta intensiteten av jordbävningar och även visa deras dynamik. Men är vi helt säkra på att Hautefeuille uppfann den första seismografen? Istället för att tala om ”uppfinning” kanske det är det mer korrekt att tala om ”återuppfinning”...

För de flesta av oss säger namnet Zhang Heng inte mycket, men det blir av största vikt när det placeras i sitt rätta historiska och vetenskapliga sammanhang (Kina första och andra århundradet e. Kr.). I själva verket är Heng den verkliga uppfinnaren av seismografen. Denne lärde kinesiske man, som levde 78-139 e. Kr., var en lysande astro-

nom, ingenjör, matematiker, geograf och naturligtvis uppfinnare. Han lyckades utforma en fyndig apparat som inte bara kunde upptäcka en jordbävning, utan också visa vilken riktning den kom ifrån.

Zheng Hes seismograf på Museum de Toulouse.

I sökandet efter balans

Zhang Heng utvecklade sin anordning som svar på både ett vetenskapligt och religiöst behov. I det antika Kina existerade inte begreppet jordbävning. När marken skakade under ett jordskalv trodde man att detta berodde på en obalans mellan yin och yang. Detta hade naturligtvis orsa-

kats genom en försummelse av den härskande dynastins ledning, alltså kejsaren. Därför var det viktigt för kejsaren att ha kännedom om de seismiska fenomenen. En enorm makt stod på spel.

Zheng Heng presenterade sitt instrument för kejsaren, med vilken han kunde avslöja jordbävningar även på stora

avstånd, men som ingen i instrumentets närhet kunde förnimma.

Hur fungerade seismoskopet?

Apparaten bestod av ett stort bronskärl runt vilken åtta bronsdrakar hade infogats lodrätt och vända upp och ner. Var och en av dessa höll en bronskula i gapet och var orienterad i väderstreckens riktningar. Vid basen av det stora kärlet placerades, i anslutning till de åtta gapen, lika många paddor. På så sätt motsvarade varje drakes gap en riktning och en padda. I samma ögonblick det inträffade en jordbävning någonstans, föll en av bronskulorna automatiskt ner i munnen på den motsvarande paddan. Dess position angav på så sätt vilken riktningen skallet kommit från. Det första testet av instrumentet inträffade år 138 e. Kr. och följdes av hela hovets skepsis. Plötsligt föll en kula ner, men ingen hade kunnat förnimma någon jordbävning. Några dagar senare kom dock en budbärare till kejsaren och förde med sig nyheten om ett jordskalv 60 mil bort, precis i den riktning instrumentet hade angivit.

Är det bara fantasier?

Men fungerade verkligen Zheng Hengs uppfinning eller är det bara ett eko av de legender från det förflutna? För besvara frågan måste vi gå tillbaka till 2005. Då lyckades en grupp kinesiska forskare från Zengzhou, Zhang Hengs hemstad, att återskapa seismoskopet. Man gjorde ett test med instrumentet för att upptäcka simulerade jordbävningar i fyra olika regioner och seismoskopet upptäckte

alla de simulerade skalven. De insamlade testresultaten motsvarade exakt vad de moderna seismometrarna hade registrerat. Det fungerade verkligen! Den kinesiska vetenskapmannens obestrida genialitet hade med glans klarat moderna forskares prov.

En månkrater döptes 1970 av FN till Zheng Heng och därefter fick även asteroiden nr1802 namnet Heng 1977. Vetenskapen är i mycket baserad på återupptäckter från vilka vi kan ta lärdom av hur sofistikerad kunskap man i själv verket hade långt tillbaka i tiden. Men man kan ju fundera över hur mycket av dåtidens teknologi dagens forskare håller på att återupptäcka.

Jordglob, efter en modell av Zheng Heng.

CPR
CENTRAL PERUANA DE RELOJERIA

CentroSUIZ + Relojero

Asociacion Maria Reiche Inc.
Arte & Ciencia

nazcaline®
WATCHES

Ett unikt initiativ från Peru.
En exklusiv kollektion av klockor SWISS MADE
tillägnad Nazcalinjernas mysterier,
ett av världens kulturarv.

www.nazcaline.pe - info@nazcaline.pe

ASSOCIATION OF HISTORICAL STUDIES

KORYVANTES

THIRD INTERDISCIPLINARY CONFERENCE:

“THINKING SYMBOLS”

PULTUSK ACADEMY OF HUMANITIES

POLAND

JUNE 30 - JULY 2

2015

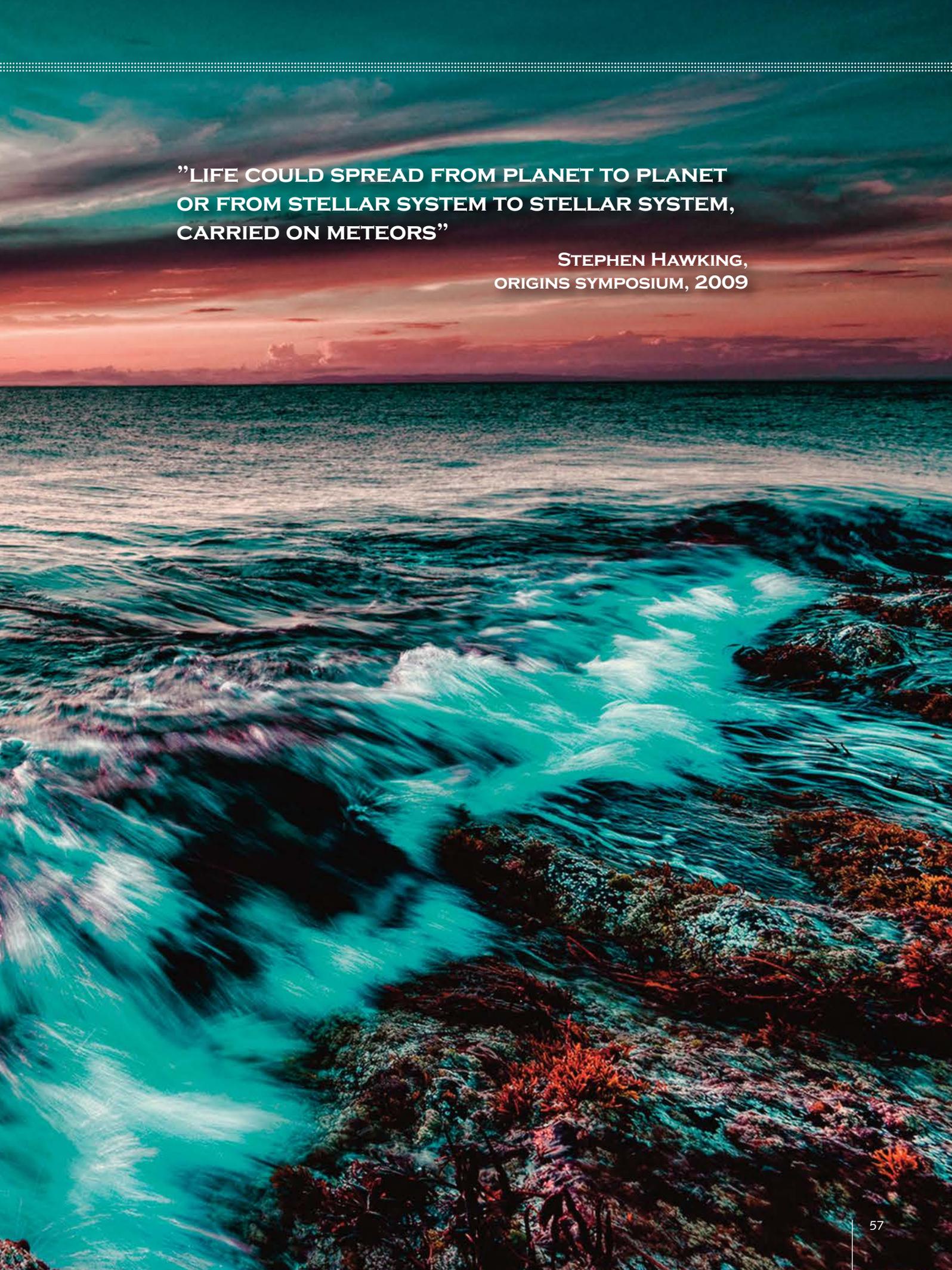
KORYVANTES.ORG

Det fanns en gång... en stor ocean på Mars

LIVETS URSPRUNG, PANSPERMI ELLER ETT NATURENS NYCKER?

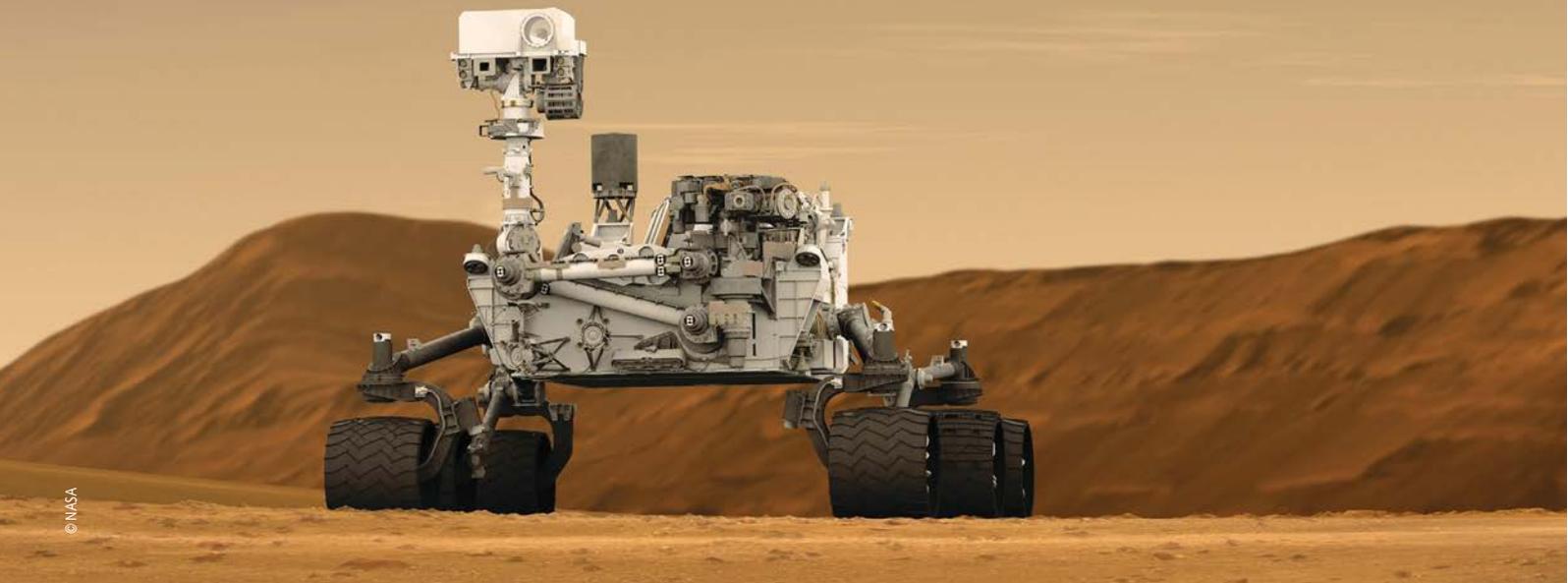
I nr 4 av Veritas Arcana 2014 (s. 70) berättade vi om ett förbryllande fotografi som tagits av rovern Curiosity på Mars. På fotot kunde man på en sten urskilja något som föreföll vara en fossil tillhörande klassen ammoniter, en underklass av bläckfisk, utdöda sedan ca 65,5 miljoner år. Bildens anomali förstärks av omgivningen, en ändlös öken med total avsaknad av livsformer eller växtlighet. Det är i varje fall är det så det verkar vara.

Låt oss återigen visa fotot och begrunda en ny och sensationell upptäckt: det har funnits vatten på Mars. Mellan 2008 och fram till 2014 har forskare med

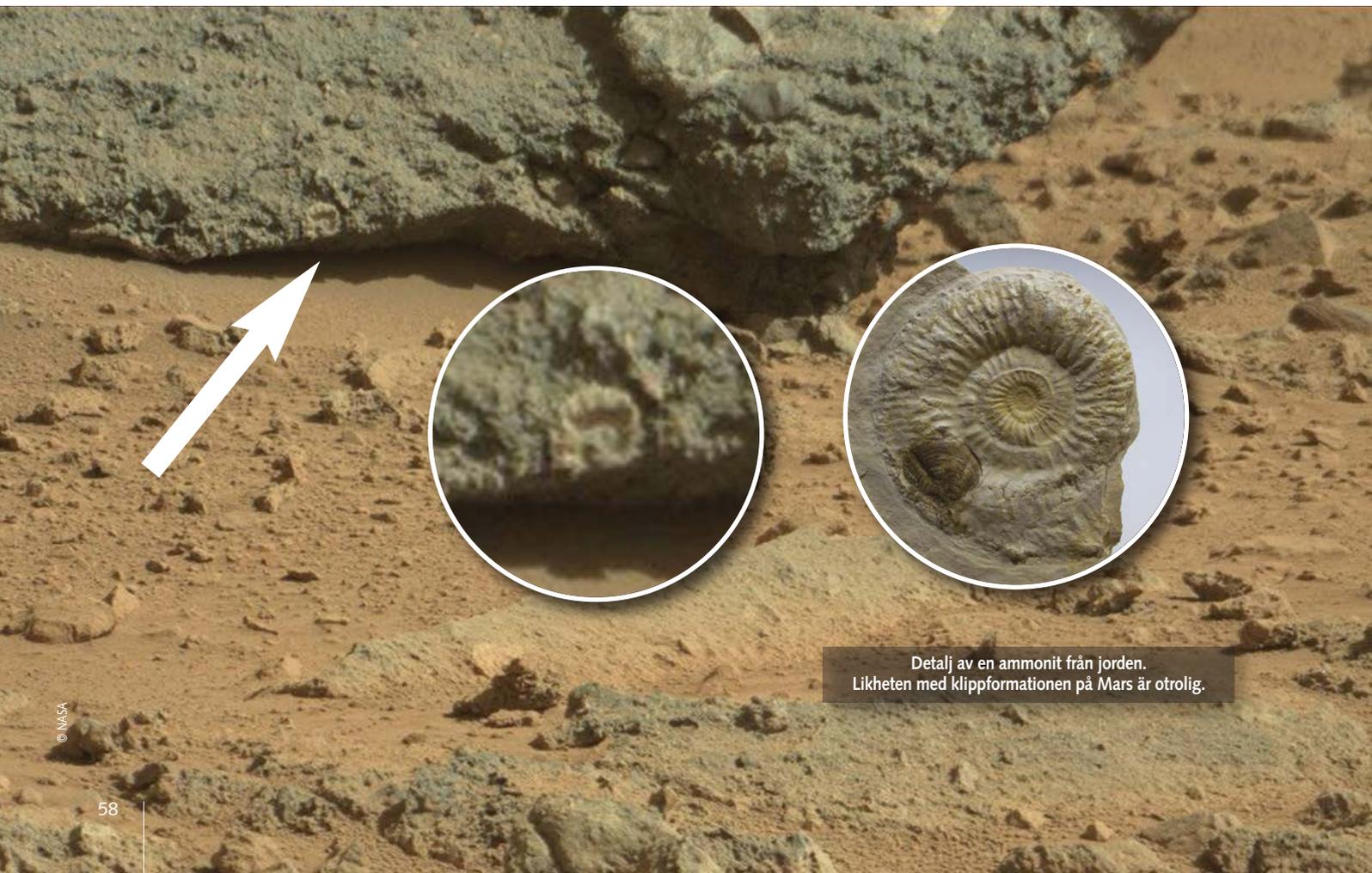
**"LIFE COULD SPREAD FROM PLANET TO PLANET
OR FROM STELLAR SYSTEM TO STELLAR SYSTEM,
CARRIED ON METEORS"**

**STEPHEN HAWKING,
ORIGINS SYMPOSIUM, 2009**

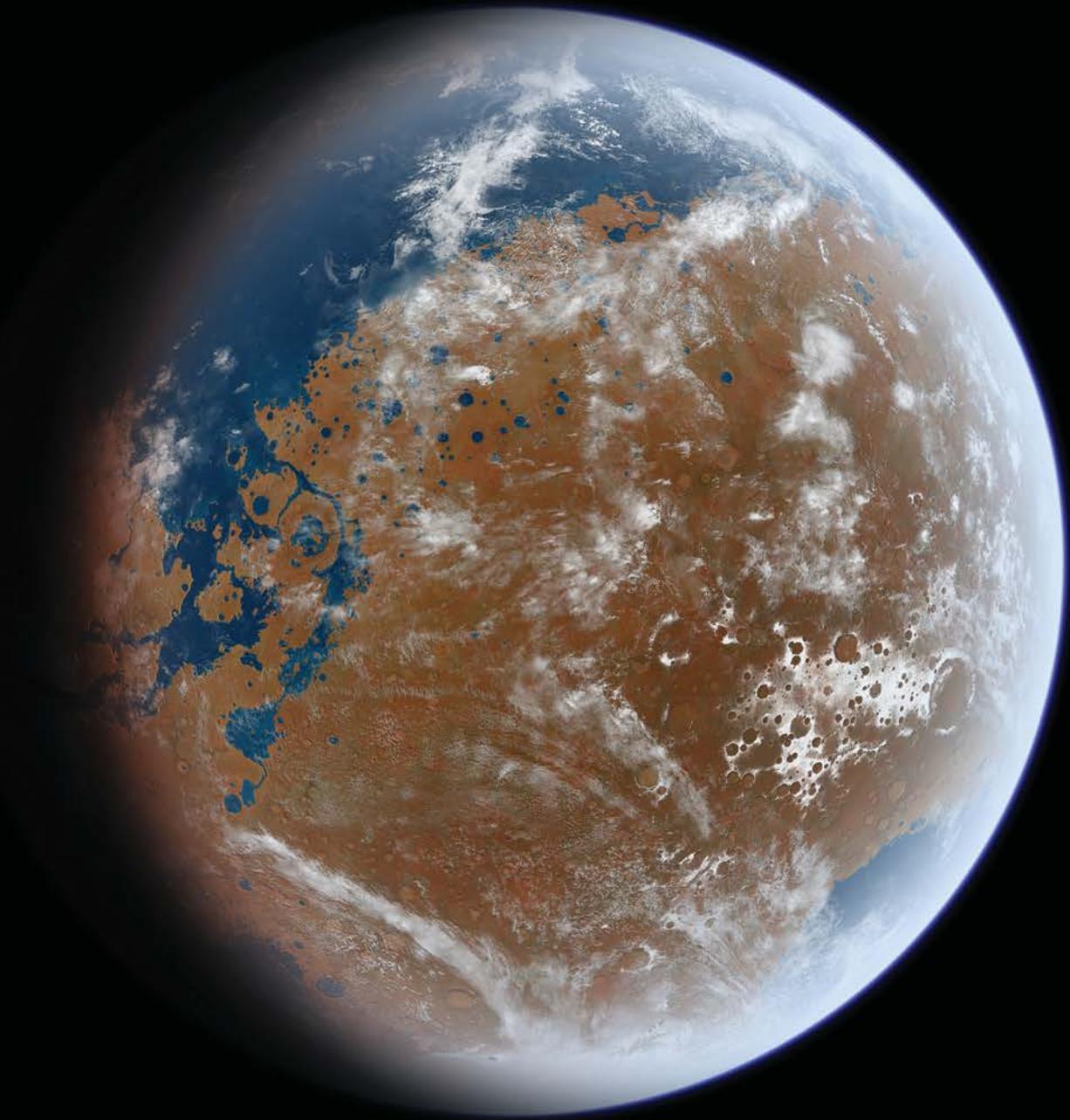

hjälp av tre teleskop: ESO Paranal i Chile, Keck Observatory och NASA Infrared Telescope facility på Hawaii kartlagt Mars. Detta har gjorts genom att analysera kvantiteten av väte och deuterium, en isotop av väte, som finns både på ytan och i atmosfären. Man upptäckte då att Mars yta för cirka 4,3 miljarder år sedan var täckt av en ocean på större delen av den norra kalotten. Geronimo Villanueva som leder en forskargrupp på Goddard Spa-

ce Flight Center från NASA, förklarar att 87% av vattnet som fanns på Mars har försvunnit ut i rymden och att det återstående 13%, lagrats vid polerna. "Till större del är det väteatomerna som förlorats i rymden, medan de av deuterium blev kvar på Mars. Vi har räknat ut — fortsätter Villanueva — att det fanns tillräckligt med vatten för att täcka mer än 20% av planetens yta. Det fanns en ocean med ett djup på cirka 1000 meter, liknande Me-

Detalj av en ammonit från jorden.
Likheten med klippformationen på Mars är otrolig.

© NASA

Rekonstruktion av hur det kan ha sett ut när det fanns vatten på Mars.

delhavets djup. Detta är uppgifter som ökar sannolikheten för att Mars varit beboelig. Våra kartor tillsammans med uppgifter från kommande uppdrag kommer att öka möjligheten att förstå vad som hänt. Inför missionens start för den Europeiska rymdorganisationen (ESA) ExoMars 2016, håller man på att utveckla ett instrument som kommer att kunna mäta signifikativa tecken på aktiva biologiska och geologiska processer” avslutar Villanueva.

Detta innebär att liv på Mars skulle ha kunnat utvecklas, vilket kastar ett nytt ljus över betydelsen av ”vårt” fotografi. Skulle en sådan fossil verkligen ha kunnat leva på Mars? Eller är det bara en synvilla, en pareidoli?

Det nya scenariot som öppnas är följande. Planeten Mars täckt av ett ca en kilometer djupt hav som förblev intakt under miljontals år. Där det finns vatten finns det liv, och vi känner till fenomenet pans-

permi. Jordens oceaner kryllar av livsformer som i sin tur producerat lika många fossiler. Är det möjligt att det av en slump utvecklats livsformer liknande de existerande på jorden även på planeten Mars? Eller kan livsformer från jorden via rymden spridits till Mars? Men hur skulle detta ha skett?

För att få fler uppgifter skulle man behöva skicka Rovern för att analysera denna "fossil" på Mars för en exakt datering, vad det egentligen är och undersöka om det finns något gemensamt med fossiler från jorden. Men detta kommer förmodligen inte att inträffa. Vi kan närvarande kan vi bara utvärdera olika hypoteser.

1. Det finns två oberoende utvecklingar av samma livsform på Jorden och på Mars, ammoniter. Det skulle i detta fall handla om panspermi, även om man skulle behöva identifiera en startpunkt för "moderorganismen" från rymden till både Mars och Jorden.

2. "Fossilen" är bara ett fall av pareidoli. Fast likheten med ammoniter är anmärkningsvärd. Det finns otaliga exempel av Moder Na-

turs magnifika "kreativitet", men till formen verkar denna alltför komplex för att vara en optisk illusion.

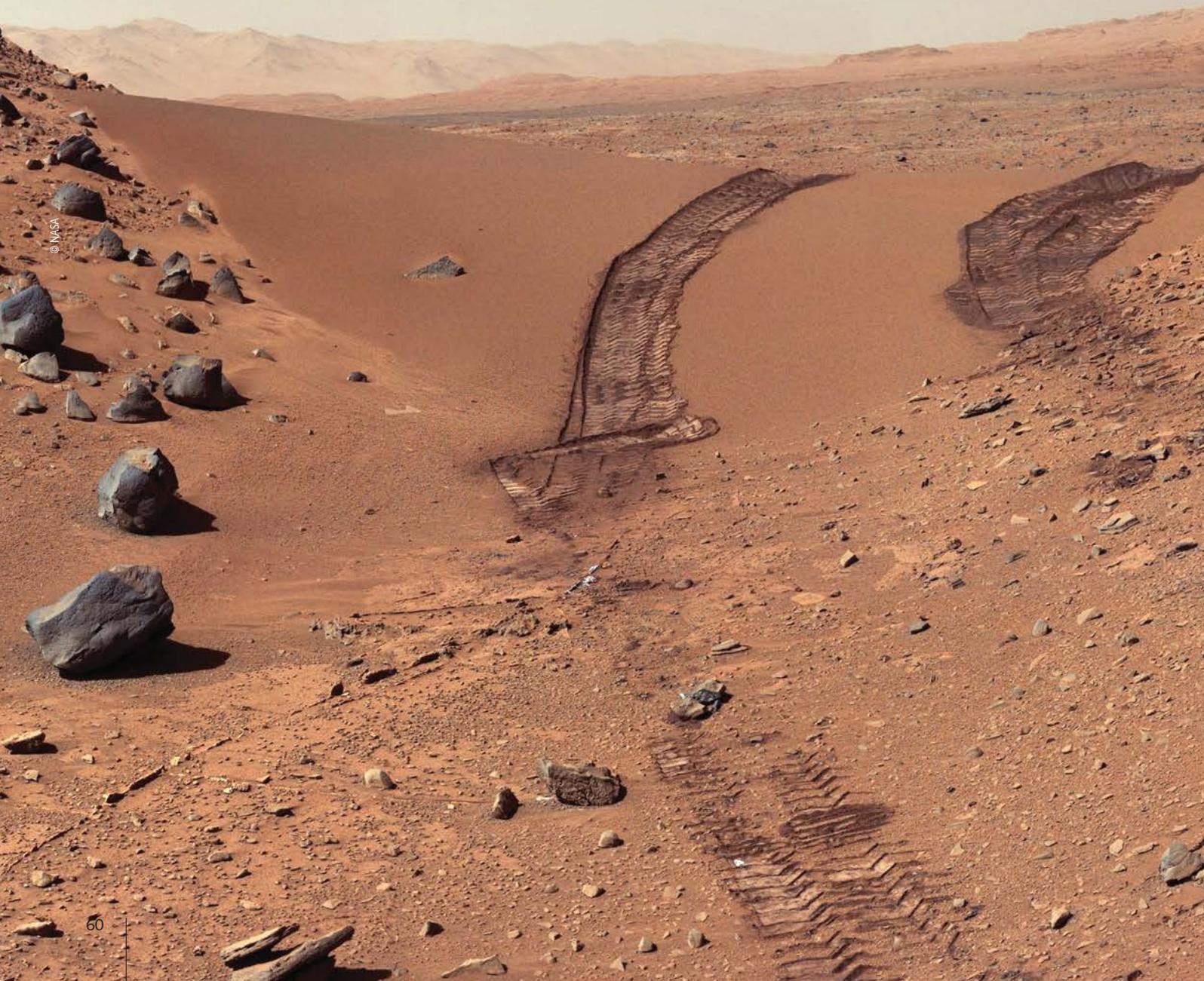
3. Fotografiet är ett underverk... i Photoshop. En välgjord förfälskning. Men märkligt nog kommer fotot från NASAs officiella arkiv med ett komplett katalognummer. I slutet av artikeln finns länken.

4. En suggestiv men inte osannolik tanke är att ammoniter från Jorden spridits till Mars.

Detta är frågor och teorier som inte har något svar. Vad vi vet är att det på den röda planeten en gång fanns en stor ocean och där varrelser som dessa kanske levde.

http://mars.jpl.nasa.gov/msl-raw-images/msss/00551/mcam/0551MR2233051000E1_DXXX.jpg

Panspermi är teorin att liv existerar och sprids genom universum, och att livet på jorden har kommit hit på detta sätt.

ROSETTASONDENS KAMERA UNDERSÖKER
KOMETEN
67P/CHURYUMOV-GERASIMENKO

Bilden ovan är resultatet av en mosaik av fotografier som togs den 10 december 2014 med (NAVCAM) navigationskameran på Rosettasonden. Sonden befann sig 20.1 km från kometen 67P/Churyumov-Gerasimenkos center. Bilderna som togs med en tidsintervall på tjugominuter har gjort det möjligt att få kännedom om hur kometens aspekt. Det är svårt att inte bli mållös inför dalar med bergväggar som reser sig hundratals meter. Vi vänder blicken mot rymdens djup men vi känner inte till dess början eller slut, utan endast små detaljer ... för tillfället.

ANVÄND DIN YTTRANDE- FRIHET

Ta ställning för mänskliga rättigheter.

Stöd Amnesty på **PG 90 00 72-0**.

Det leder till förändring!

www.amnesty.se

AMNESTY
INTERNATIONAL

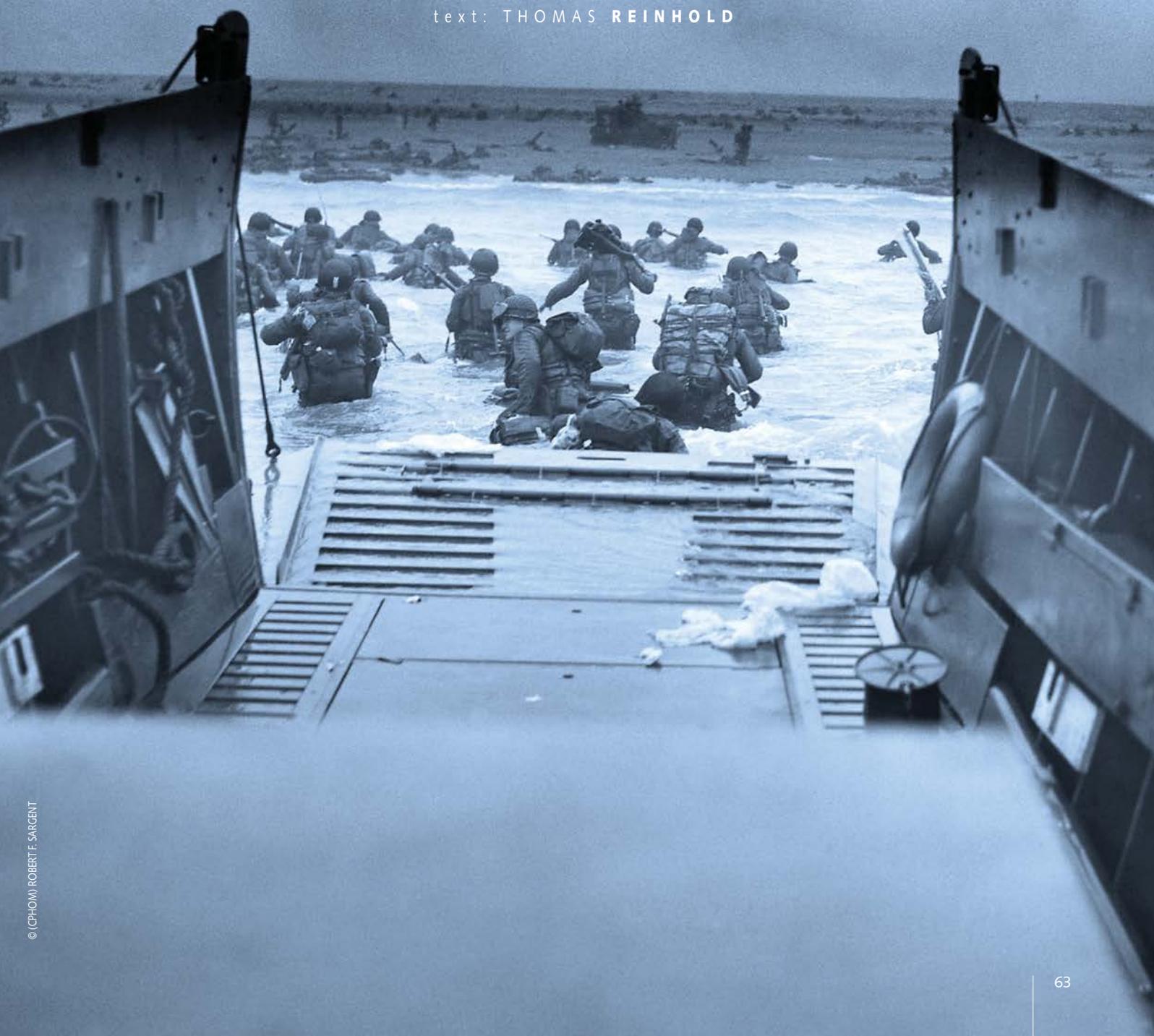
SPECIAL

TAKTISKA MISSTAG

UNDER ANDRA VÄRLDSKRIGET

Andra delen

text: THOMAS REINHOLD

ОТСТОИМ МОСКВУ!

Ovan, den tyska frammarschen i Ryssland fördröjdes ofta av lerig mark.

Ovan, de tyska soldaterna drabbades av den ryska vinterkylan.

Operation Barbarossa: Hitler marscherar mot Moskva

Så till det största strategiska misstaget, som i sin tur kommer att bjuda på en hel del taktiska misstag. Jag kommer nedan bara att beröra de mest avgörande misstagen. Hitler försvarade sitt angrepp mot Sovjet med att de var beredda att anfälla Tyskland inom en snar framtid, vilket är en lögn värdigt en politiker, oavsett färg. Stalin var inte på långa vägar klar för ett anfall och var mycket angelägen att hålla Hitler nöjd. Dessutom var Sovjet inte rustade inför ett krig ännu. Men, så här i efterhand finns en del som talar för att Stalin hade tänkt göra upp med sin ideologiske motpart, men först någonstans runt 1947-48. Idag sägs det att Rysslands ledare Putin menar att det inte var fel med pakten mellan Sovjet och Tredje Riket, och han har faktiskt rätt om man ser det ur sovjetisk synpunkt.

Många historiker har efter krigets slut, som ett eko av Sovjets uttalande, meddelat omvärlden att Stalin blev överraskad av anfallet. Det är fullständigt obegripligt. Stalin fick under våren närmare 80 meddelanden från egna spioner och, framför allt från Churchill som var mycket angelägen om att få en vapenbroder. Stalin visste att Tyskland skulle komma att anfälla men förnekade det, som om det skulle ha hjälpt. Churchill fick information från Bletchley Park och tack vare att britterna läste det mesta av den tyska radiotrafiken visste han att tyskarna laddade upp vid sin östra gräns. Stalin fick till och med en varning från ett osannolikt håll, nämligen Mao Zedong. Men Stalin struntade även i denna varning. När mästerspionen Sorge meddelar det exakta datumet skriver Stalin på meddelandet "tror du på allt de säger". Vi vet nu i efterhand att Stalin fick "Mein Kampf" översatt till ryska och att han och Molotov läste den i omgångar. Där framgår ju, om ingen annanstans,

tydligt att Hitler ansåg att Tyskland skulle expandera österut.

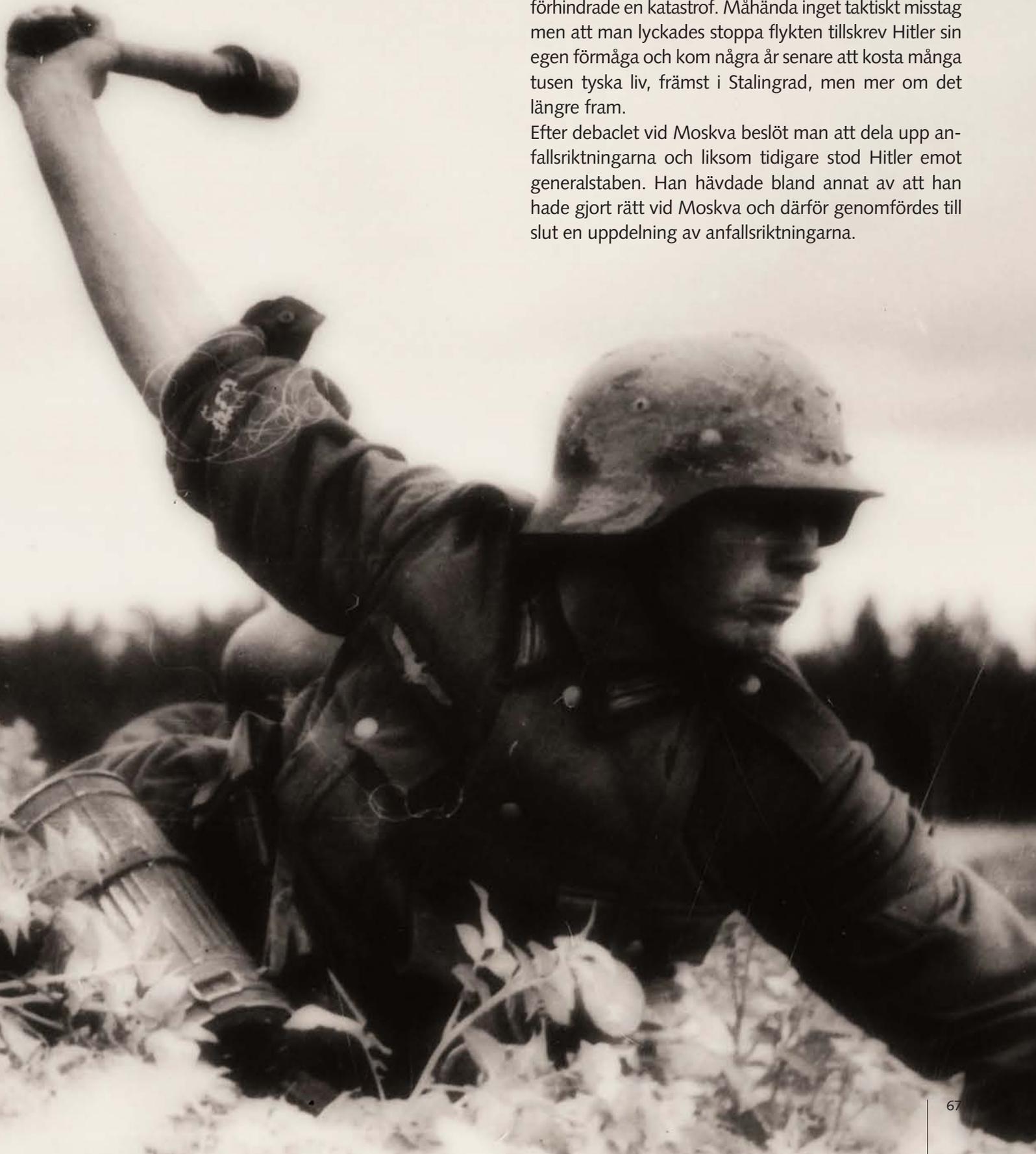
Att anfälla detta enorma land var minst sagt ett vågspel, med tanke på de otroliga avstånden, men övermodet hos den tyska generalstaben, och inte minst Hitler, gjorde dem blinda för farorna.

Det första riktiga misstaget var den träta som uppstod mellan Hitler och generalstaben. OKH ville gå direkt mot Moskva men Hitler invände med att han ville stoppa Sovjets försörjning av råvaror och olja. Han hävdade med viss rätt att "förr, när man erövrade huvudstaden, så gav landet upp, medan dagens krigföring går ut på att stoppa tillförsel av förnödenheter". Till slut beslutades att man skulle starta operation TYFON, som hade för avsikt att anfälla Moskva och erövra staden. I början av december fanns en spaningsstyrka i Moskvas förstäder. De kom så nära att de kunde se lökkupolerna i sina kikare. Längre kom de dock inte. Sovjet hade nu fått fram förstärkningar, främst från fjärran östern och dessa slog

Ovan, militär från det tyska kavalleriet.

nu hårt tillbaka mot Wehrmacht. Det började likna ett Napoleanskt återtåg men Hitler förbjöd kategoriskt allt återtåg. Detta har diskuterats till leda efter kriget, men numera anses det som troligt att Hitler med sin order förhindrade en katastrof. Måhända inget taktiskt misstag men att man lyckades stoppa flykten tillskrev Hitler sin egen förmåga och kom några år senare att kosta många tusen tyska liv, främst i Stalingrad, men mer om det längre fram.

Efter debaclet vid Moskva beslöt man att dela upp anfallsriktningarna och liksom tidigare stod Hitler emot generalstaben. Han hävdade bland annat av att han hade gjort rätt vid Moskva och därför genomfördes till slut en uppdelning av anfallsriktningarna.

Operation Z: distruggete Pearl Harbour

Den diplomatiska aktiviteten mellan USA och Japan hade pågått under längre tid, och USA beslöt vid något tillfälle att sluta sälja metallskrot och olja till dem. Japan hade desperat behov av alla sorters råvaror de kunde komma över och expanderade kraftigt i hela Asien. Planen att anfälla Pearl Harbor antogs av marinens stabschef den 20 oktober och den 1 november blev den en operationsorder. Den amerikanska militärledningen fick flera varningar, bland annat från sin egen underrättelsetjänst, om att Japan var på väg att anfälla. Men de underskattades, mycket beroende på rastänkande, man kunde inte föreställa sig att japanerna kunde genomföra ett så stort anfall över så lång sträcka, drygt 5000 kilometer från Japan. USAs underrättelsetjänst "tappade bort" fyra av de japanska hangarfartygen och hade den 2 december ingen aning om var de fanns, vilken kom att bli förödande. Samtidigt svävade japanerna i ovisshet om var den amerikanska hangarfartygsstyrkan befann sig. De hade inte en aning om var de befann sig och det var i första hand hangarfartygen man sökte efter. Runt och utanför Pearl Harbor fanns det flera japanska ubåtar för spaning och en av dem sänktes av

Ovan, vy uppifrån och nerifrån till minne av USS Arizona i Pearl Harbor.

Ovan, japanska kamikaze redo för strid.

amerikanerna. Man misstänkte att ubåten var tysk. Den 26 november avseglade sex hangarfartyg, två slagskepp, varav det ena var världens kraftigaste, 13 kryssare och en mängd jagare och underhållsfartyg. De hade nu 5500 kilometer framför sig innan de skulle komma fram till ett läge där de kan anfalla, förhoppningsvis oupptäckta. Ombord på hangarfartygen fanns 450 plan av olika typer, varav några få som inte var operationsdug-

© PAUL WALSH

Ovan, attacken mot Pearl Harbor den 7 december 1941.

liga. Söndagen 7 december klockan 07:55 inleder japanerna anfallet som kom att förändra, inte bara USA, utan hela världen.

Man kan säga att anfallet mot USA var ett strategiskt misstag av gigantiska mått medan den amerikanska militären, inklusive underrättelser och politiker, gjorde både strategiska och taktiska misstag, man gjorde ingenting.

Ovan, ett flygfoto över Pearl Harbour från denna tid.

Ovan, ett av planen som använts av japanska kamikazepiloter.

© CHIRAN PEACE MUSEUM

Det japanska anfallet blev en kolossal framgång. Det märkliga är att en amerikansk jagare, Ward, sänkte en japansk ubåt inne i hamnen bara en och en halv timme innan anfallet. Detta borde ha varit en varningsklocka, men i sin självgodhet gjorde man inte något åt detta. De flesta gick som vanligt till kyrkan. Nu till det stora taktiska misstaget från japansk sida. Efter dessa två anfall seglade de hem. Kvar fanns mängder med faciliteter som kunde bombats i bitar om japanerna bara lagt lite kraft på det. Bland annat fanns det cisterner med olja och bensen, varv och dockor, som senare reparerade en del av fartygen. Nu, i efterhand gör många bedömningen att om Japan hade satt in ett tredje anfall och förstört resten i Pearl Harbor hade det varit betydligt svårare för USA att återhämta sig.

SPECIAL

TAKTISKA MISSTAG

FORTSÄTTNING I NÄSTA NUMMER

MIRAKELVAPEN

VAPNEN SOM GAV TYSKLAND SEGERN

av Thomas Reinhold

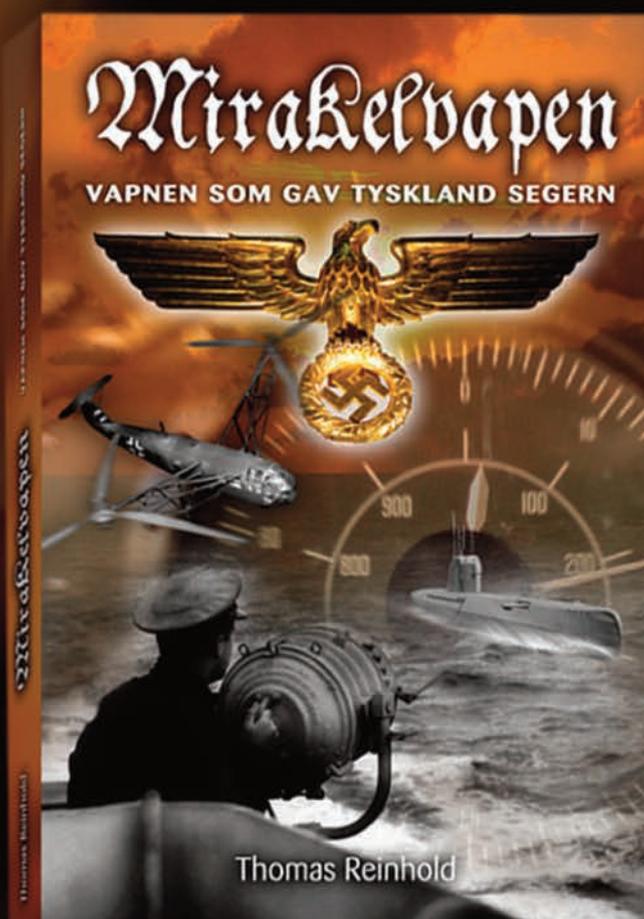
Under åren efter andra världskriget har det skrivits mängder av böcker i ämnet men endast ett fåtal av dem har handlat om hur Europa skulle ha sett ut efter en total tysk seger i kriget.

De böcker som behandlar ämnet, börjar som regel en bit in 1950-talet, då Tyskland på något vis har vunnit kriget, hur och varför framgår inte.

Boken fyller denna lucka och beskriver hur Tyskland vann andra världskriget genom att på ett mycket tidigare stadium än i verkligheten, sätta några kraftfulla vapen i operativt skick.

Boken är, naturligtvis, ren fiction. Kända namn, platser är så långt det är möjligt korrekta krigsskådeplatser. Mirakelvapen handlar i första hand om kriget i Europa och Tysklands seger över England och Malta.

www.thomasreinhold.se

Liber Prodigiiorum

Märkvärdigheter i litterära källor

sammanställt av MASSIMO BONASORTE

Under denna rubrik analyserar vi gamla litterära källor och söker efter konstiga händelser och oförklarliga fenomen. Om de sedan är sanna kan vi inte garantera, men de har säkert en stor historisk vittnesbörd.

De romerska soldaterna och ”druvklasen som hade färg av smält silver”

Masshysteri, eller verklig händelse? UFO eller meteorit?

Robert Stothers (medlem i *Goddard Institute for Space Studies*, NASA), publicerade 2007 en studie med titeln *“Oidentifierade flygande föremål under antiken”*. Forskning innehöll en serie ovanliga händelser som fångat våra förfäders fantasi men också vår tids nyfikenhet. Beskrivningar av föremål som svävar genom luften finns i många traditioner, men ibland existerar exakta beskrivningar av detta som gör berättelserna mycket intressanta.

Detta är ett sådant fall. Det rör sig om en händelse som inträffade under 200 f.Kr. och beskrivs av den grekiske historikern Plutarkos. Vi befinner oss under år 74 f.Kr. och de romerska legionerna ska precis inleda striden mot Mithridates VI den store, kung av Pontus och hans armé, som var en riktig nagel i ögat för det Romerska riket. Soldaterna var fullt aktiverade med förberedelser inför striden när plötsligt följande inträffade, enligt Plutarkos. “Utan någon till synes påtaglig förändring av väderleken, sprack plötsligt himlen upp och en ofantlig eldkropp, som en flamma, föll ner mellan de två arméerna. Dess form — fortsätter historikern — var som en druvklase, och färgen var som smält silver. På båda sidor vid nedslagsplatsen blev man förvånad över denna syn.

Detta under, som det berättas, inträffade i Frygien, på en plats som heter Otryae”.

Den enklaste hypotesen är att det kan varit en meteorit, men Stothers tror inte att detta är fallet. I själva verket, påpekar han, har nedfallna meteoriter en svart färg, inte ”smält silverfärg”.

Därför verkar färgen vara den detalj som utesluter ett meteoritnedslag, för vilket det också borde ha funnits någon form av kraschplats. Men om detta refereras det inte på något sätt av Plutarkos. Han nämner över huvud taget inget sådant. “Om det [föremålet] hade blivit kvar på marken — tillägger Stothers — skulle det utan tvekan blivit en kultobjekt i Frygien, men senare historiska krönikor nämner inte något sådant”. Vi vet alltså heller om romarna samtidigt såg något oidentifierat flygande föremål, bara att det inte kan ha varit en meteorit. Detta är ord från en forskare vid NASA. Fallet förblir olöst.

Runtastic.com

sleep tracking

calories burned
542kcal

runtastic®
ORBIT

Your activity,
fitness & sleep tracker

SNORRI PHOTO

GUNNARSSON GRAPHER

PHOTO WORKSHOPS & TOURS
IN ICELAND

Photography Day-tours, Multiple Day Tours and Custom private tours and workshops

www.ice-land-photo-tours.com

